

SOCI ALRÅ DGIV ERE

DANSK SOCIALRÅDGIVNING

01/21

GUIDE

Sådan skriver du breve,
som borgerne kan forstå

FORMAND GØR STATUS EFTER TO ÅR

Mit udgangspunkt er den tætte dialog
med medlemmerne

BAG OM TV-DRAMA

DE TÆMMEDE ULVEN

08

"Jeg vil altid gerne være bedre til noget"

For Moyou Vicentie Bertelsen er viden vejen til at kunne gøre en forskel, og hun fik lyst til at lære mere om retssikkerhed. Derfor begyndte hun på socialrådgiverstudiet.

Foto: Lisbeth Holten

TEMA: BAG OM DRAMASERIE

DE TÆMMEDE ULVEN

14 **Under nedlukningen arbejdede man alene og langt mere individuelt (...) Nogle har oplevet hjemmearbejdet som en frihed, men de fleste har det givet mere usikkerhed, for man mangler faglig sparring.**

Frank Ebsen, docent, Københavns Professionshøjskole

32 **"Mit udgangspunkt er den tætte dialog med medlemmerne"**

Hvordan kommer medlemmerne til at kunne mærke et resultat af det arbejde, jeg laver lige nu? Det spørgsmål er omdrejningspunktet for DS-formand Mads Bilstrups arbejde hver eneste dag.

Foto: Lisbeth Holten

38

"Vi fortæller børnene, at gaven indeholder det vigtigste i deres liv"

Britt Bjergen er socialrådgiver ved Center for Påfølgende, Team Børn og Unge, Psykiatrien, ved Aalborg Universitetshospital.

Det var hovedforfatter Maja Jul Larsens ambition at skildre det dilemma-fyldte sociale arbejde troværdigt i dramaserien "Ulven kommer". Derfor opsøgte hun den garvede socialrådgiver Helge Christian Kaas Petersen.

Foto: Lisbeth Holten

10

Guiden

Skriv en indholdsbeskrivende overskrift. Det er en god idé at begrænse sig til ét budskab pr. sætning. Fortæl altid, hvad der nu sker.

04 NYT FRA DS

06 SOCIALT NYT

08 MEDLEM NR. 37.858

"Jeg vil altid gerne være bedre til noget".

10 GUIDEN

Sådan skriver du bedre til borgerne.

13 BØGER

14 FORSKEREN

Hvad betyder det for sagsbehandlingen, at man har alvorlige samtaler online?

16 TEMA: VI TÆMMEDE ULVEN

Hovedforfatter til TV-drama bad socialrådgiver læse filmmanuskript for at tjekke troværdigheden.

24 INDTRYK AF SOCIALRÅDGIVERNES ARBEJDE

Hvilket indtryk efterlader dramaserien af socialrådgivernes arbejde? Læs hvad en politiker, en tidligere anbragt, skuespiller Bjarne Henriksen og to socialrådgivere mener.

26 LEDER

Kvaliteten i uddannelsen skal løftes.

26 MIN MENING

27 REGIONSLEDER

Vi arbejder tæt sammen – online.

27 PRAKSISKLUMME

Luk de nye socialrådgivere ind.

28 JURA

Kommuner skal i visse tilfælde afvise en bisidder.

29 DEBAT

29 MIT ARGUMENT

30 ANALYSE

Sådan oplevede borgerne jobcenteret under forårets nedlukning.

32 INTERVIEW MED DS-FORMAND MADS BILSTRUP

Formandens største ønske for det nye år er, ud over et godt overenskomstresultat, at han igen kan komme i direkte dialog med socialrådgiverne på deres arbejdspladser

37 KULTUR

38 REFLEKSION

39 KONTAKT

39 KALENDER

Dansk Socialrådgiverforening

Udgives af Dansk Socialrådgiverforening, Toldbodgade 19 B, 1253 København K, telefon 7010 1099, ds@socialraadgiverne.dk, www.socialraadgiverne.dk **Ansvarshavende redaktør** Mads Bilstrup, mb@socialraadgiverne.dk **Redaktør** Susan Paulsen sp@socialraadgiverne.dk **Debatredaktør** Linda Havanna Hansen, lhh@socialraadgiverne.dk **Journalister** Bjarke Hartmeyer Christiansen, bhc@socialraadgiverne.dk, Lærke Øland Frederiksen, lof@socialraadgiverne.dk **Layout** Signe Christiansen, sic@socialraadgiverne.dk **Annoncer** til Socialrådgiveren, Socialraadgiverjob.dk og Dansk Socialrådgiverforenings nyhedsbrev tegnes af: Media-Partners, telefon 29 67 14 36, www.Media-Partners.dk/medier **Stillingsannoncer** marianne@media-partners.dk **Tekstsideannoncer** joergen@media-partners.dk **Deadline** for annoncer til 02/2021 er 27. januar **Deadline** for annoncer til 3/2021 er 11. februar **Forside:** Lisbeth Holten **Tryk** Stibo **Årsabonnement** 910 kr. inkl. moms. Løssalg 70 kr. pr. nummer plus forsendelse **Socialrådgiveren udkommer** 12 gange om året. Dette nummer udkommer 7. januar 2020. Artikler og indlæg er ikke nødvendigvis udtryk for organisationens holdning. **Kontrolleret oplag:** 18.826 **Trykt oplag:** 20.000 **ISSN** 0109-6103

Foto: Hans Ravn

MIT YNDLINGSORD

Sprog har magt. Derfor skal vi bruge det med omtanke. Har du et **yndlings- eller hadeord** så skriv til os på ord@socialraadgiverne.dk

Naja Brice

Socialrådgiver og fællestillidsrepræsentant, Handicap-teamet, Job og Velfærd, Sønderborg Kommune. Hendes yndlingsord er:

RELATION

Der er så meget godt i ordet og så mange betydninger, som hele tiden udvides og udvikles i ens bevidsthed og underbevidsthed: Kontakt, kommunikation, sprog.

Der er altid to parter. Det foregår hele tiden i forskellige former: Verbal, nonverbal, fælles opmærksomhed, socialt samspil, indbyrdes interaktion, samspillet betydning (socialkonstruktivisme og interaktionisme), kollega-leader, borger-medarbejder, kollega-tillidsrepræsentant, tillidsrepræsentant-leader, mor-barn, far-barn, veninder imellem og i kærlighed mellem to.

DS' vejledende standarder

NYT TILTAG SKAL STYRKE FAGLIGHED OG ARBEJDSMILJØ

Socialrådgiverne arbejder med mennesker, der er i en udsat og sårbar position. Der er høje forventninger fra mange sider, og socialrådgiverarbejdet er ofte mentalt og følelsesmæssigt udfordrende. Det stiller helt særlige krav om gode vilkår og ordentlige rammer i arbejdet. Derfor har Dansk Socialrådgiverforening udviklet 'Vejledende standarder for socialrådgivernes faglighed og arbejdsmiljø'.

Standarderne peger på en række faktorer, der har en positiv effekt for socialrådgivernes faglighed og arbejdsmiljø. Når standarderne omsættes til praksis, kan de bidrage til at øge kvaliteten i arbejdsopgaverne til gavn for borgerne, og de kan bidrage til at fremme sundhed og trivsel for socialrådgiverne.

– Vi er dykket ned i blandt andet forskningen på området og har undersøgt, hvad vi egentlig kan sige, at der skal til for, at socialrådgiverne får et godt arbejdsmiljø og kan lave arbejde af en høj faglig kvalitet. Standarderne kan bruges som en tjekliste, så man på hver arbejdsplads kan undersøge, hvor er vi, og hvor vil vi gerne hen, siger Ditte Brøndum, næstformand for Dansk Socialrådgiverforening.

Lige som de vejledende sagstal er de vejledende standarder tænkt som en rettesnor, som bruges til at sikre, at rammerne for at udøve socialrådgiverfaget er i orden.

Læs mere på socialraadgiverne.dk, søg på 'Vejledende standarder'.

”

Lad os komme i gang med at skabe den sammenhængende og helhedsorienterede indsats, som er så vigtig for patienterne - til glæde for de mest udsatte og til afhjælpning af uligheden i sundhed.

Ditte Brøndum, næstformand i Dansk Socialrådgiverforening 4. december på Altinget.dk/social i debatindlægget 'Socialrådgivere: Fyringer har forværret den sammenhængende indsats'

Tilbageblik

SÅDAN SKREV VI I SOCIALRÅDGIVEREN NR. 1-1966

1966: Med sammensætningen hulkort – klienter – socialrådgivere vil nogle måske mene, at vi går for vidt – vi kan ikke sætte vore klienter på hulkort. Ikke desto mindre prøvekører vore svenske kolleger ved forskellige sygehuse for tiden en hulkortregistrering af forskellige oplysninger om deres patienter. I Danmark har bl.a. hospitalssocialrådgivere også drøftet fordele og ulemper ved anvendelsen af hulkort som registreringsmiddel, skrev socialrådgiver Ally Rasmussen i en artikel om sine erfaringer med den moderne teknik.

2021: Digitalisering er et vilkår i socialrådgivernes arbejde med fx brug af talegenkendelse og smarte robotter i sagsbehandlingen. Og med corona-krisen er online borgerbetjening for alvor slået igennem.

FTFA

LETTERE AT FÅ FAT I A-KASSEN

Socialrådgiverne har fået deres egen A-kasse: Dansk Socialrådgiverforenings A-kasse – en del af FTFa. Du har stadig de samme rettigheder og skal ikke ændre noget. Som medlem af Dansk Socialrådgiverforening og DS' a-kasse får du én indgang til en samlet service, der er målrettet socialrådgivere. Det betyder, at du kan få støtte og rådgivning i alle dele af dit arbejdsliv. Du kan kontakte Dansk Socialrådgiverforenings A-kasse på telefon 89 38 39 72.

SDS

NYVALGT POLITISK TOP

Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende, SDS, har fået ny politisk ledelse. Henrik Degn er valgt som ny forperson. Han er 32 år og har studeret på UCL i Odense. Derudover har Henrik Degn været med i SDS' landsbestyrrelse i to år.

Ny næstforperson er Margit Lassen Nielsen, som er 24 år og har studeret på Absalon i Roskilde. Hun har desuden siddet i SDS' forretningsudvalg i tre år.

Læs mere på socialraadgiver-studerende.dk

Corona

TJEK RETNINGS-LINJERNE

Er du i tvivl om, hvad corona-retningslinjerne betyder for dig? Husk, at din fagforening står klar til at hjælpe dig. Find svar på dine spørgsmål i vores FAQ, spørg din tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant eller ring til din konsulent i DS.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/faq

**Bliv ambassadør
for Børns Vilkår**

Vil din kommune være med til at tilbyde børn en bisidder fra Børns Vilkår? Du har nu mulighed for at blive ambassadør for Børns Vilkår og udbrede kendskabet til vores bisidderordning på din arbejdsplads.

Vil du høre mere? Så skriv til jecl@bornsvilkar.dk, eller ring på tlf. 24 59 32 87.

Hjælp til dig, der har børnesager i kommunen eller Familieretshuset

Mange børn vælger at have et familiemedlem, en lærer eller en pædagog med som bisidder, når de skal til børnesamtale i kommunen eller Familieretshuset. Men det kan ofte være svært for barnet, at tale åbent om sine bekymringer, da barnet ved, at der også er en hverdag efter samtalen, hvor barnet skal leve med de ubehagelige ting, der kan blive sagt. Derfor kan det være en stor hjælp, at barnets bisidder er uvildig og samtidig kender til systemet.

Børns Vilkår bisidder børn i kommunen og Familietsretshuset. Det er gratis og er en hjælp for dig og barnet gennem hele sagsforløbet. Vi sikrer, at barnet er forberedt til samtalen, og forsøger at hjælpe barnet til at fortælle det, der kan være svært. Det giver en bedre børnesamtale for alle og gør dit arbejde nemmere.

**Læs mere på bornsvilkar.dk/bisidning,
eller ring til bisidderafdelingen på tlf. 35 55 55 59**

Ny aftale om ressourceforløb

BESPARELSER OG BUREAUKRATI KAN SPÆNDE BEN FOR FORBEDRINGER

I midten af december blev der indgået en politisk aftale om ressourceforløb, med forbedringer. Formand for Dansk Socialrådgiverforening, Mads Bilstrup, roser aftalen, men advarer samtidigt mod nye besparelser og mere bureaukrati, som kan underminere de gode takter.

– Udgiften ved at give borgerne tidligere indsatser bliver fundet i en besparelse på refusionen til kommunen for indsatsen. Kommunerne skal altså levere mere og tidligere, men får færre penge til at gøre det. Det, synes jeg, er bekymrende, siger Mads Bilstrup og fortsætter:

– Vi har længe kritiseret, at borgerne i meget lang tid er i reelt indholdsløse ressourceforløb. Derfor er det godt, at aftalen fastslår, at der skal være en indsats inden seks måneder, men vi havde gerne set, at indsatsen kom endnu tidligere.

Dansk Socialrådgiverforening er også positiv over for en forkortelse af ressourceforløbenes længde, men mener, at det er uhensigtsmæssigt, at der er ensidigt fokus på virksomhedsrettet indsats.

Læs aftalen på bm.dk

21

Antallet af tvangsadoptioner er steget markant i de seneste år. I 2016 blev blot ét enkelt barn tvangsadopteret. I 2018 var tallet steget til ni. Og i 2019 var antallet af tvangsadoptioner steget til 21. Flere eksperter ser en direkte kobling mellem stigningen og de politiske signaler fra Christiansborg.

Kilde: Berlingske

Ankestyrelsen

NEJ TIL BETALINGSKONSULENTER

En række kommuner har fået underkendt deres vurdering af, at deres samarbejde med resultatlønnede sparekonsulenter var lovligt. Udsatte borgere i seks kommuner ser ud til at få en chance til, skriver Altinget.dk/social.

De havde ellers fået ændret deres hjælp fra kommunen. Men nu skal de formentlig have genbehandlet deres afgørelser, fordi resultatlønnede konsulenter har været for tæt på sagsbehandlingen i et forsøg på at finde besparelser.

Udsatte

SOCIALT FRIKORT FORLÆNGES

Socialministeriet har nu forlænget ordningen med socialt frikort, så borgere med særlige sociale problemer, herunder psykiske vanskeligheder, kan søge om at få frikortet til og med 2022.

Med det sociale frikort i hånden kan socialt udsatte, hjemløse, misbrugere og andre af samfundets udsatte tage mindre job og tjene op til 20.000 kroner om året uden at blive trukket i deres kontanthjælp eller andre offentlige ydelser. Ideen er, at de udsatte grupper får en chance for at tjene egne penge og blive en del af et arbejdsfællesskab.

Hjemløshed

MILLIONER TIL NØDOVERNATNING

Regeringen har afsat fem millioner kroner til nødovertatning til mennesker i hjemløshed.

Midlerne skal sikre, at mennesker i hjemløshed har et sted at sove og mulighed for at isolere sig i tilfælde af smitte i denne vinter og resten af 2021.

Pengene kan anvendes til at udvide og forlænge kapaciteten på de nødovertatnings-tilbud, som blev etableret i foråret, og til at indgå aftaler med hoteller eller vandrehjem.

Pengene kan også bruges på at tilbyde mad, ved at organisationerne laver aftaler med for eksempel lokale forretninger, restauranter, cafeer og cateringvirksomheder.

Housing-first

ERFARINGER FRA UDVALGTE LANDE

Socialstyrelsen har udgivet en ny rapport, som indsamler viden om udbredelse af Housing First-indsatser på hjemløseområdet. Formålet er et mere solidt grundlag for kommende initiativer på hjemløseområdet i Danmark.

Rapporten præsenterer erfaringer fra Finland og Norge som har arbejdet intensivt med Housing First i en årrække. Samtidig bliver der set på erfaringer med enkelte tiltag fra Skotland og Canada.

Læs rapporten "Styrket implementering af Housing First" på socialstyrelsen.dk/udgivelser

KARRIERE TELEFONEN

Har du brug for hjælp til personlig afklaring og udvikling af dit jobforløb som socialrådgiver?

Ring til DS' Karrieretelefon. Du får en halv times coaching af en erfaren konsulent fra DS. Hensigten er at give støtte til og udfordre dine egne tanker om din jobmæssige fremtid.

ÅBEN MANDAGE KL. 15-18

PÅ TELEFON 33 93 30 00

Læs mere på socialraadgiverne.dk/karrieretelefon

Bliv supervisor

Supervisor-uddannelse

For alle faggrupper

Ønsker du at dygtiggøre dig inden for supervision, så er her uddannelsen, som klæder dig på såvel teoretisk som praktisk og metodisk.

Uddannelsen tilbyder en unik blanding af teori og hands-on træning med feedback fra erfarne supervisorer.

Jacob Mosgaard, psykolog, specialist og supervisor i psykoterapi

Rikke Horsgaard, kandidat i pædagogisk psykologi, narrativ terapeut, diplom i psykologi

Bruno Vinther, psykolog og Certificeret FIT-træner

Hvor
Vinther og Mosgaard Kurser
Gentofte

Hvornår
Modul 1: 25.-27. maj 2021
Modul 2: 6.-8. september 2021
Modul 3: 25.-27. oktober 2021
Modul 4: 17. november 2021

Pris
21.500 kr. ekskl. moms
inkl. forplejning.

Kontakt
vm@vinthermosgaard.dk
Telefon 51 64 14 99

2021

Tilmelding

vinthermosgaard.dk/kursus/supervisoruddannelse-2021

VINTher og MOSGAARD
vinthermosgaard.dk

Jacob Mosgaard og Bruno Vinther
Kurser for alle, der arbejder med mennesker

CV

Moyou Vincentie Bertelsen,
33 år, Søborg

2020-
Socialrådgiveruddannelse,
Professionshøjskolen
Absalon, Roskilde

2018-2019
Sosu-assistent i hjemme-
plejen

2016-2018
Sosu-assistentuddannelse

2014-2015
Sosu-hjælperuddannelse

2012-2013
Grundforløb
(pædagogisk assistent)

2010-2012
Sprogcenter Hellerup

2007-2009
Gymnasium i Ghana

”

**Jeg havde smil på læben, jeg tog mig
tid til at snakke - og når jeg gik ud,
så var hun en helt anden person.**

Moyou Vincentie Bertelsen, socialrådgiverstuderende

Sådan kontakter du SDS

Du kan kontakte Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende (SDS) – din lokale SDS-klub – direkte på din uddannelsesinstitution eller via socialraadgiverstuderende.dk
Find din lokale SDS-klub på socialraadgiverstuderende.dk/sds-klubber

Er du studerende?

Som studerende koster det kun 35 kr. pr. måned at være medlem af SDS. Du kan melde dig ind på socialraadgiverstuderende.dk/bliv-medlem

”Jeg vil altid gerne være bedre til noget”

For **Moyou Vicentie Bertelsen** er viden vejen til at kunne gøre en forskel. Derfor begyndte hun i efteråret på socialrådgiverstudiet.

Af Mette Mørk
Foto: Lisbeth Holten

INDEN JEG STARTEDE på uddannelsen, blev jeg altid rigtig bange, når jeg hørte om socialrådgivere. Jeg har selv oplevet det, da min søns far døde af kræft, og han var ked af det i skolen. Skolen kunne ikke finde ud af, hvad der var galt, så de kontaktede en socialrådgiver, og vi blev indkaldt til møde. Jeg nåede at tænke: Tager de mit barn fra mig? Men det endte med et rigtig godt møde, hvor jeg faktisk bare fik tilbudt hjælp.

Jeg er født i Liberia i den vestlige del af Afrika, og vi måtte flygte flere gange på grund af krig. Min mor blev gift med en mand, der arbejdede for Unicef, og det betød, at vi rejste rundt i flere dele af verden. Jeg fik mulighed for at lære forskellige kulturer og religioner at kende

– og det har betydet noget for, hvad jeg gerne vil. Jeg vil gerne hjælpe andre.

Hvorfor? For eksempel boede vi på et tidspunkt i Pakistan, og jeg havde en veninde, som vel var omkring 13 år. Hun skulle giftes, og hun havde ikke lyst, for hun ville hellere have en uddannelse. Jeg synes, det var synd, at hun ikke kunne vælge selv. Den slags vil jeg gerne gøre op med. Jeg har også selv haft en voldsom oplevelse som barn, der har traumatiseret mig. Dengang oplevede jeg, at jeg ikke blev lyttet til og taget alvorligt. Det skal børn ikke igennem, og her vil jeg gerne gøre en forskel.

Tid til at snakke

Jeg havde ingen uddannelse, da jeg kom for 10 år siden sammen med min søn. Så jeg startede som afløser på et plejehjem. Jeg har altid villet have en uddannelse, så det var oplagt, at jeg læste til sosu-hjælper, men det var ikke helt nok. Jeg har altid tænkt: Jo mere man ved, jo mere kan man hjælpe. Så jeg læste videre til assistent.

Bagefter fik jeg job i hjemmeplejen i et team, der arbejdede

med mennesker med psykiske udfordringer. Hjemmeplejen havde svært ved at komme ind hos dem, så vi skulle hjælpe med, at de fik taget deres medicin og fik gjort rent. Vi hjalp også med madplan og indkøb.

Jeg husker især en dame. Når jeg kom til hende om morgenen, var hun lidt morgensur. Men jeg havde smil på læben, jeg tog mig tid til at snakke – og når jeg gik ud, så var hun en helt anden person. Hun havde ikke mange at snakke med, men jeg kunne hjælpe hende med at bestille medicin, kigge på de breve, hun fik, svare på spørgsmål.

Klogere på retssikkerhed

Men igen: Jo mere man ved, jo bedre kan man hjælpe folk. Så jeg fik lyst til at blive klogere på det med retssikkerhed og hjælp i forhold til loven. Derfor begyndte jeg på socialrådgiverstudiet, hvor jeg også blev medlem af SDS (Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende). For mig er det en selvfølge at være med i en fagforening.

Jeg har kun været i gang med studierne siden september, men det er superspændende. Jeg vil altid gerne være bedre til noget. ♦

– Jeg fik lyst til at blive klogere på det med retssikkerhed og hjælp i forhold til loven. Derfor begyndte jeg på socialrådgiverstudiet.

SÅDAN SKRIVER DU BEDRE

Skriveguiden giver dig en række gode råd til at skrive kort, godt og præcist til borgerne, så de oplever sig set og forstået. Gode borgerbreve med tydelige afgørelser kan begrænse antallet af borgerklager.

Af Susan Paulsen

1**OVERSKRIFT**

Skriv en indholdsbeskrivende overskrift, så borgeren straks forstår, hvorfor du henvender dig. Overskriften skal også stå i emnefeltet i mailen i borgerens e-boks.

9**TJEK SPROGET**

Når du er færdig med at skrive brevet, så sæt dig i borgerens sted og spørg dig selv: Ville du være tilfreds med den måde, afgørelsen eller beskeden er formidlet? Er sproget til at forstå?

SKRIV ENKELT OG LOGISK

Er borgerne i tvivl om, hvad budskabet i dine breve er? Tjek de 9 skriveråd – og vurder, om dine tekster har brug for et serviceeftersyn.

8**GEM PARAGRAFFERNE TIL SIDST**

Henvis til regler og praksis samt klagevejledningen til sidst. Husk at forklare, hvad fagudtryk og regler betyder.

7**NÆSTE SKRIDT**

Fortæl altid, hvad der nu sker. Hvis kommunen for eksempel har bevilliget et hjælpemiddel til en borger, hvordan får borgeren så fat i det? Skal de selv gøre noget, kommer kommunen med det, skal man ringe til nogen eller hvordan?

6**BEGRUNDELSE**

Hvis det er en afgørelse, så begrund hvordan I er kommet frem til resultatet.

5**RESULTAT**

Hvis det er en afgørelse, så giv borgeren resultatet med det samme.

TIL BORGERNE

2

INDLEDNING

Skab et godt møde – skriv en lille, venlig indledning, hvor du forklarer/uddyber, hvorfor du henvender dig.

3

SMÅ AFSNIT

Resten af brevet skal være inddelt i små afsnit (max 5-6 linjer) med indholdsbeskrivende overskrifter. Det betyder nemlig, at læseren uanset længde kan skimme det digitale brev – også på en lille skærm – og ved hjælp af overskrifterne overskue hele indholdet. Det er særligt vigtigt i en tid, hvor en stor del af kommunikationen med borgeren foregår digitalt.

4

KORTE SÆTNINGER

Som tommelfingerregel skal du aldrig skrive sætninger, der er længere end 25 ord. Når sætninger bliver længere end det, så har læseren svært ved at overskue indholdet. Det er også en god idé at begrænse sig til et enkelt budskab pr. sætning.

TO VERSIONER AF EN AFGØRELSE OM SYGEDAGPENGE

Hvilket et af disse to breve ville du helst modtage som borger?

"Jobcentret træffer hermed afgørelse om, at dine sygedagpenge ophører pr. 26. december 2019, da du ud fra en samlet vurdering af din sygdom og dens indvirkning på din arbejdssevne ikke længere vurderes at være uarbejdsdygtig."

(En sætning på 38 ord)

Dine sygedagpenge stopper

"Jobcentret har vurderet, at du igen kan arbejde. Derfor får du ikke længere sygedagpenge. De ophører pr. 26. december 2019. Vi har truffet afgørelsen på baggrund af en samlet vurdering af din sygdom og dens indvirkning på din arbejdssevne."

(4 sætninger med 10 ord i snit pr. sætning)

RING GERNE TIL BORGEREN

Det kan i nogle situationer være en god idé at ringe til borgeren, inden brevet eller afgørelsen sendes. Sådan lyder anbefalingen fra kommunikationskonsulent Marianne Bolvig:

– Hvis socialrådgiveren på forhånd ved, at afgørelsen betyder, at borgeren ikke får den hjælp, som han eller hun forventer, kan det være en god idé at ringe. Eller hvis socialrådgiveren ved, at borgeren er udfordret på andre måder eksempelvis med læse- eller forståelsesproblemer, kan det også være en fin service at ringe. Det betyder noget for relationen mellem borgeren og socialrådgiveren, men det betyder også, at socialrådgiveren ved en proaktiv indsats kan forebygge, at borgeren ringer for at spørge – eller skælde ud – om en afgørelse, som vedkommende ikke forstår eller har svært ved at acceptere.

Foto: Anja Elstrøm

FAGUDTRYK ER BÅDE FANTASTISKE OG FORBANDEDE

Kommunikationskonsulent Marianne Bolvig har undervist i en række kommuner, og har læst hundredvis af breve til borgere. Hun påpeger, at brevene ofte er alt for lange, upersonlige og upræcise, og at sætningerne i brevene tit er for komplicerede. Og fagsprog – det skal oversættes.

Af Susan Paulsen

Kommunikationskonsulent

Marianne Bolvig

er uddannet cand. mag. i moderne kulturformidling og faglig formidling. Underviser og rådgiver inden for offentligt sprog og kommunikation – blandt andet om, hvordan man skriver gode borgerbreve og afgørelser.

Hun er leverandør til 21 danske kommuner, Kommunernes Landsforening (KL) og Center for Offentlig Kompetenceudvikling (COK).

- FAGSPROG ER PRÆCIST og udtrykker helt nøjagtigt alle de faglige detaljer og nuancer, som "normalsproget" ikke kan udtrykke. Derfor er fagsprog det mest effektive sprog, vi kan anvende, når vi taler med vores kolleger. Men ofte glemmer vi at skifte til normalsprog, når vi ikke længere taler med vores fagfæller. Og udfordringen er, at mange bliver blinde for, hvor grænsen går mellem almindelige ord og fagudtryk. Derfor er fagudtryk både fantastiske og forbandede. Hvis man bruger fagudtryk, skal man altid forklare, hvad de betyder, pointerer kommunikationskonsulent Marianne Bolvig.

Undgå overkommunikation

Derudover er der ofte overkommunikation med rigtig mange siders tekst, hvor halvdelen af det, der står, ikke er relevant. Og borgeren forstår ikke formålet med brevet. Marianne Bolvig anbefaler, at man starter brevet med det vigtigste – altså for borgeren.

– Hvis det for eksempel er en afgørelse, så start med resultatet: Får borgeren det han eller hun søger om? Forestil dig, at borgeren læser det digitale brev fra kommunen, mens han eller hun står i kø nede i Netto. Så skal vedkommende straks forstå, hvad formålet med henvendelsen er.

– Jeg plejer at sige, at modtagerne skal være helt afklarede med brevets formål, inden de har læst to linjer. Er de ikke det, så er sandsynligheden for, at de faktisk læser brevet, ikke stor. Derfor skal der heller

ikke være paragraffer og svært kommunesprog i de første linjer. Det skal være helt almindeligt dansk.

Gavner borgere og arbejdsmiljø

Marianne Bolvig fortæller, at det både kan give mere tilfredse borgere og styrke arbejdsmiljøet at sikre en klar og tydelig kommunikation til borgerne.

– Gode borgerbreve med tydelige afgørelser kan begrænse antallet af borgerklager, fordi borgerne i

Modtagerne skal være helt afklarede med brevets formål, inden de har læst to linjer.

Marianne Bolvig, kommunikationskonsulent

højere grad oplever, at de bliver set og forstået. Fra flere af de kommuner, som har deltaget i mine kurser, hører jeg, at borgerklagerne i mindre grad handler om selve forståelsen af afgørelserne, og derfor også kan være nemmere at behandle. Når socialrådgiverne ikke i samme omfang skal stå ansigt til ansigt med utilfredse og vrede borgere, kan det være med til at styrke arbejdsglæden. ♦

Antologi

Blinde vinkler i debat om kontanthjælp

Fremtidens kontanthjælp?
af Steffen Rasmussen (red.)
Socialfagligt Forlag,
202 sider, 240 kr.

Afsættet for antologien "Fremtidens kontanthjælp" er en konference på Christiansborg i 2019, hvor bogtitlen også stammer fra. Flere af antologiens bidragydere, som sætter spot på blinde vinkler i debatten om kontanthjælp, optrådte på konferencen. Det gælder også socialrådgiver Mette Brix, som er formand for Dansk Socialrådgiverforenings beskæftigelsesfaggruppe. Hendes bidrag til antologien bærer overskriften 'En tillidsfuld sagsbehand-

ling – erfaringer fra corona-nedlukningen'. Hun pointerer, at i tider, hvor man taler om værdig sagsbehandling, bør man se på det enkelte menneske og møde det der, hvor det er, og give det den hjælp og støtte, det har brug for. Og det opfordrer hun politikerne til at tage højde for, når de beslutter sig for et nyt ydelsessystem på baggrund af ydelseskommissionens anbefalinger, der efter planen skal være klar først i det nye år.

”

I tider, hvor man taler om værdig sagsbehandling, bør man se på det enkelte menneske og møde det der, hvor det er, og give det den hjælp og støtte, det har brug for.

Fagbog

Kort og godt om mentalisering
af Sophie Merrild Juul,
Sebastian Simonsen
og Sigmund Karterud,
Dansk Psykologisk
Forlag,
85 sider, 225 kr.

Bag om adfærd

Mentalisering er evnen til at forstå sin egen og andres adfærd ud fra mentale tilstande som tanker, følelser og behov. At se sig selv udefra og andre indefra. At forstå misforståelser. Ved at mentalisere gør man adfærd meningsfuld. Bogen handler om, hvordan mentalisering udvikles, og hvad der sker, når vores mentalisering svigter. Målgruppen er alle, som vil vide mere om mentalisering – herunder fagfolk.

Fagbog

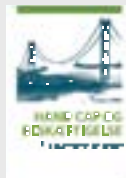

Opdragelse til livsmød og bæredygtighed
af Per Schultz Jørgensen
Kristeligt Dagblads
Forlag
180 sider, 249,95 kr.

Handlingslammelse

Klimaangst har som begreb gjort sit indtog i sproget. Som forældre er det altafgørende, at vi i vores levevis viser ansvarlighed og er ærlige, men aldrig på en måde, som skræmmer vores børn. Det er budskabet i Per Schultz Jørgensens bog, hvor han inddrager erfaringer fra familier, der lever bæredygtigt og opdrager til bæredygtighed. Han pointerer, at der er brug for handling – og ikke handlingslammelse.

Fagbog

Handicap og beskæftigelse - Fra barrierer til broer
af Thomas Bredgaard,
Finn Amby, Helle Holt
og Frederik Thuesen
(Red.),
Djøf Forlag,
390 sider, 450 kr.

Arbejdsfællesskabet

Bogen bygger på integrerede analyser af forhold, der hæmmer og fremmer beskæftigelsen for mennesker med bevægelseshandicap og opstiller en model for et mere rummeligt arbejdsmarked for mennesker med handicap. Den giver både ny indsigt i årsagerne til, at mennesker med handicap er underrepræsenterede på arbejdsmarkedet og forslag til, hvordan flere mennesker med handicap kan komme i job.

Håndbog

Forvaltnings- og Handicap Ret 2021
af Erik Jappe
Forlaget Kolobri
457 sider, 200 kr. for
abonnement på 12
mdr.

Overblik og indsigt

Bogen giver overblik og indsigt i forvaltnings- og handicapretten og har direkte links til alle kilderne. Det vil sige links til gældende principafgørelser, lovforslag og lovbemærkninger, love, bekendtgørelser og vejledninger, ombudsmands-udtalelser, praksisundersøgelser og relevante artikler. E-bogen opdateres løbende – typisk hvert kvartal. Den bestilles via e-mail til erikjapp@gmail.com

Hvad betyder det for sagsbehandlingen, at man har alvorlige samtaler online?

Covid-19-nedlukningen har givet socialrådgiverne mindre kontakt til børnene – og udfordringer med at arbejde hjemme. Det viser en undersøgelse, som docent Frank Ebsen fra Københavns Professionshøjskole har lavet sammen med lektor Mimi Petersen.

Af Mette Mørk

OM FORSKEREN

Frank Ebsen er docent i socialt arbejde på Københavns Professionshøjskole. Han har lavet undersøgelsen: "Socialrådgiveres erfaringer under Covid-19" sammen med lektor Mimi Petersen.

Hvad skal sådan en undersøgelse?

Den skal give et øjebliksbillede. Det interessante er, at vi nu har nogle metoder, der gør, at vi kan få at vide, hvordan socialrådgiverne har det, mens det sker. Det giver nogle andre data, end hvis vi først skulle sætte gang i en undersøgelse nu. Svarene er mere ufiltrerede – for eksempel har nogle af socialrådgiverne deres egne hjemsendte børn hjemme, og for nogle har det været en stressfaktor. Så vi har fået et ret reelt billede af udfordringerne

Hvad, synes I, er det mest interessante i undersøgelsen?

Dels er der det rent faglige: Socialrådgiverne har haft mindre kontakt til børnene og familierne i det hele taget. I forhold til forældrene er paradokset, at de måske har samme kontakt, som de plejer, men nogle af familierne er faktisk hårdere ramt – og får man så fat i det?

Dels er der måden at arbejde på. Under nedlukningen arbejdede man alene og langt mere individuelt – og det betyder, at socialrådgiverne ofte selv skulle finde ud af, hvordan de bedst brugte de nye virtuelle medier som Zoom og Teams og Facetime. De skulle også finde ud af, hvad der var bedst på telefon, hvad der fungerede på Zoom – og om det måske var nødvendigt med en gåtur.

For det skulle jo så at sige omsættes til socialt arbejde: Hvordan laver jeg bedst en undersøgelse, en handplan, en opfølgning på de her vilkår.

Hvad er det vigtigt at samle op på?

Nogle har oplevet hjemmearbejdet som en frihed, men de fleste har det givet mere usikkerhed. For man mangler faglig sparring.

Man skal kvalificere, hvordan og hvornår de her teknologier kan bruges hensigtsmæssigt. Hvilken betydning har det eksempelvis for sagsbehandlingen, hvis man har alvorlige samtaler online? For vi kommer helt sikkert til at bruge teknologierne i en eller anden kombination fremover.

Du er bekymret for, om man får samlet ordentligt op. Hvorfor?

Jeg er optaget af, hvor meget man som socialrådgiver kan se og forstå på Zoom eller Teams, når det handler om for eksempel seksuelt misbrug eller vold? Kan det lade sig gøre at udrede noget, når man i en periode ikke besøger barnet? Kan arbejdspladsen have en regel om, at man skal gå en tur? Og hvad sker der med retssikkerheden eksempelvis i forhold til forældrenes mulighed for at komme til orde? Så vi er nødt til at se grundigt på, hvad der virker i hvilke situationer – og især høre brugernes stemmer. ◆

Dokumentation

Fordybelse, afsavn og mindre tidspilde

Socialrådgiverne oplever forårets corona-nedlukning forskelligt. Det viser udvalgte citater fra rapporten "Socialrådgiveres erfaringer under Covid-19 – foråret 2020"

"Jeg har meget få anbringelser og meget få sager, hvor der er voldsomme konflikter i hjemmet. Der har faktisk generelt været mere "ro" i sagerne, da børnene ikke skal op og i skole, og der er derfor ikke de samme krav derhjemme. Hvilket giver færre konflikter. De unge, jeg har haft kontakt med under nedlukningen, har alle meddelt, at de har haft det bedre her under nedlukningen."

"Jeg har haft kontakt til stort set alle. Men der er også nogle, jeg ikke tænker har givet mening at kontakte. Vi holder 3. måneders opfølgninger her i x-bing kommune, så der kan være forældre, jeg har set kort inden nedlukningen og skal se kort efter igen, og det har derfor ikke givet mening at kontakte dem. Derudover har jeg også et godt kendskab til mine sager, og hvor der vil være bekymring omkring de hjemlige forhold, og hvor der ikke vil være det."

"Jeg vil gerne tilføje at jeg i stedet for at komme bagud med mit arbejde har nået meget mere end normalt. Jeg har nået mere skriftligt siden lockdown, end jeg normalvis ville, og jeg er ikke bagud med noget. Jeg har mulighed for at fordybe mig uden afbrydelser fra kolleger, og møderne over skype er langt mere effektive og uden tidsspilde, hvilket frigør tid. Der er desuden langt færre interne møder, som ofte kan trække ud, fordi alle skal have mulighed for at komme til orde. Så alt i alt værdsætter jeg den tid, som jeg har fået til mit arbejde under lockdown, hvor jeg har mulighed for at fordybe mig i det skriftlige, som på den måde bliver hurtigere lavet."

"Jeg er slet ikke i tvivl om, at der kommer flere sager. Dels har de familier, jeg arbejder med, fået det væsentlig dårligere i denne periode, og det viser sig meget tydeligt på nuværende tidspunkt. Jeg oplever børn og unge og forældre, der nu reagerer voldsomt på krisen."

"Det har været en hel ny måde at arbejde på, som jeg oplever ensomt. Jeg fungerer bedst i det sociale og kollegiale felt. Så jeg ser frem til at få flere faste fremmødedage på arbejdet."

Kilde: "Socialrådgiveres erfaringer under Covid-19 – foråret 2020", Københavns Professionshøjskole

Kriminalitetsforebyggelse

Sådan styrkes SSP-samarbejdet

SSP-samarbejdet kan blive mere fokuseret, og opgavefordelingen mere tydelig, viser en VIVE-undersøgelse.

SSP-samarbejdet er overordnet set velfungerende og spiller en central rolle i kommunernes arbejde med at forebygge kriminalitet blandt børn og unge. Der er dog plads til forbedringer i forhold til at styrke koordinering og prioritering af opgaver i SSP-samarbejdet.

Det viser en undersøgelse, som VIVE har gennemført for Det Kriminalpræventive Råd. Det fremgår også, at 97 procent af landets kommuner har ansat en eller flere SSP-konsulenter, og samarbejdet bliver vægtet højt af alle aktører. Det er dog kun lidt over halvdelen af kommunerne, der har en opdateret og samlet plan for SSP-samarbejdet, hvor mål og fokuspunkter er beskrevet. Seniorforsker Jill Mehlbye understreger, at der er en tæt sammenhæng mellem det at have en plan med fokuspunkter, og om kommunen har afsat midler øremærket til SSP-samarbejdet.

Læs ni anbefalinger til SSP-samarbejdet i undersøgelsen "SSP-samarbejdet i det kriminalitetsforebyggende arbejde" på vive.dk

Handicap

Lavere uddannelse og større arbejdsløshed

Ifølge FN's handicapkonvention, som Danmark har været omfattet af siden 2009, skal mennesker med handicap så vidt muligt have samme muligheder som den øvrige befolkning. Rapporten 'Samfundsdeltagelse og medborgerskab blandt mennesker med fysisk handicap' viser, at mennesker med større fysiske handicap ofte har et lavere uddannelsesniveau og langt sjældnere er i job end mennesker uden handicap. På den sociale front ser handicappet også ud til at være en barriere, da mennesker med større fysiske handicap ser mindre til deres familie og venner. Til gengæld deltager de i større omfang i foreningslivet end mennesker uden fysisk handicap. Det skyldes muligvis, at man i foreningslivet har nogle rammer, der gør det muligt for mennesker med fysiske handicap at deltage.

Læs rapporten "Samfundsdeltagelse og medborgerskab blandt mennesker med fysisk handicap" på vive.dk

DE TÆMMEDE ULVEN

Historien skulle fortælles uden at give køb på den dramatiske nerve. Samtidig var det hovedforfatter **Maja Jul Larsens** ambition at skildre det dilemmafyldte sociale arbejde troværdigt i TV-dramaet 'Ulven kommer'. Derfor opsøgte hun allerede fire år inden, serien rullede over skærmen, den garvede socialrådgiver **Helge Christian Kaas Petersen**.

Af Tina Juul Rasmussen
Foto: Lisbeth Holten

• **DET MENER** du ikke, vel?

Lars Madsen, socialrådgiver i Sundborg Kommune, kigger opgivende på sin noget yngre, kvindelige chef, Mona, mens han vifter med en ny sag, hun lige har stukket ham i hånden. Han har 25 møder i kalenderen og står med et ben på vej ud ad døren til en familie. Så – kan hans unge kollega Majken ikke få den i stedet, så hun også får lidt erfaring med de svære sager...?

Men nej, det kan Majken ikke, afviser Mona. Sagen er akut. Og hun skal nok tage sig af Lars' kalender.

Herfra ruller sagen om den 14-årige Holly, hendes lillebror Theo, deres mor Dea og Theos far Simon i DR's dramaserie 'Ulven kommer'. Over otte afsnit følger vi Lars Madsens arbejde med at finde ud af, hvad der er op og ned i Hollys anklager om vold mod hende og hendes lillebror fra stedfaren Simon, som hun har skrevet om i en stil i skolen.

Sagen udvikler sig dramatisk, de to søskende bliver akutanbragt hos en plejefamilie, og problemerne tårner sig op for både forældrene, børnene – og socialrådgiver Lars Madsen.

Fire års research

Ophavskvinde til det socialrealistiske, anmelderroste drama, som allerede har vundet international anerkendelse og er solgt til udenlandske TV-stationer, er manuskriptforfatter Maja Jul Larsen. Hun har brugt næsten fire år på at researche til serien, for at gøre den så troværdig, virkelighedsnær, men også 'hverdags-dramatisk' som muligt.

En helt central figur i hendes skabelsesproces og senere også, da serien blev optaget, var Helge Christian Kaas Petersen. Han er i dag 70 år og pensioneret socialrådgiver med et langt arbejdsliv bag sig i

→ kommunale børn- og ungeforvaltninger. Hans store erfaring med netop familiesager gjorde ham til en oplagt kandidat, da Maja Jul Larsen for fem år siden henvendte sig til Dansk Socialrådgiverforening for at finde en 'garvet socialrådgiver', der kunne fungere som konsulent på manuskriptet.

I dag sidder de sammen i den hyggelige stue i murermestervillaen med en grå vinterhimmel udenfor vinduerne og et vidtstrakt vue over byens tage i Frederiksværk. Her har Helge Christian Kaas Petersen boet sammen med sin kone Susanne i 23 år. Hun er også socialrådgiver med erfaring i familiepleje og har med spænding fulgt sin mands engagement i dramaseriens tilblivelse meget tæt på. Og har glædet sig til hvert eneste afsnit i TV søndag aften.

Husets åbne køkken, som fører ind i stuen, er nymalet i en lysende forårsgrøn farve, parketgulvet foran brændeovnen er nyrenoveret, og sofabordet er veldækket med sunde snacks og søde sager, håndsprit og individuelle tandstikkere til coronasikkert at stan-
ge lækkerierne med. Maja Jul Larsen fremstår overbevisende vegetarisk, som hun kører dipdyppede gulerods- og selleristænger ind på samleband, mens hun taler, gestikulerer og griner en hel del.

Fotografen har flyttet rundt med de to i over halvanden time i forskellige fotoopstillinger. Men til sidst kommer Helge Christian Kaas Petersen og Maja Jul Larsen glade og afkølede ind fra haven, hvor de har fået skudt, hvad de selv betegner som seje 'band-billeder'. *Mission complete.*

Garvet socialrådgiver som konsulent

Eller *game over* kunne man også sige. For 'Ulven kommer' er slut efter at have holdt en million danskere fanget ved skærmen otte søndage i træk. Men Maja Jul Larsen og Helge Christian Kaas Petersen er ikke

Jeg blev hurtigt fanget ind af socialrådgivernes komplekse virkelighed. Det er sindssygt interessant, hvilke svære dilemmaer de står med, og noget, de færreste udenforstående kender til.

Maja Jul Larsen, hovedforfatter til dramaserien 'Ulven kommer'

færdige med at tale sammen. I dag spiser de frokost sammen, og *Socialrådgiveren* har fået lov at sidde med for at høre om tilblivelsen af og tanker bag tv-dramaet.

– Jeg var på jagt efter en erfaren mand med mange år i socialrådgiverfaget, fordi jeg ville have en at spejle seriens hovedrolle i. Niels Christian Barkholt (tidligere næstformand, red.) i Dansk Socialrådgiverforening anbefalede Helge, og vi mødtes for første gang for fem år siden på Hillerød Rådhus, hvor Helge arbejdede. Jeg kunne hurtigt mærke, at han var en god researchperson, som var 'musikalsk' og ikke firkantet eller fastlåst. Det er vigtigt for mig, når jeg

skal skabe en historie og en karakter, at jeg kan bygge ovenpå og rundt om det, researchpersonen fortæller mig. Og heldigvis syntes Helge også, at det var et spændende projekt, fortæller Maja Jul Larsen.

– Ja, det var en appelsin i min turban – både fordi jeg altid gerne har villet lave noget 'interessant', og det var det her jo. Og fordi jeg selv har spillet en del revy, været lejligheds poet og desuden stor fan af DR's TV-dramaer – en familieskavank hos både mig, min kone og vores børn. De danske serier har altid kunnet samle os søndag aften, siger Helge Christian Kaas Petersen, som både kom på lønningslisten i DR og på rulleteksterne som 'konsulent'.

↑
Hovedforfatter Maja Jul Larsen og socialrådgiver Helge Christian Kaas Petersen har holdt mange møder. Her er de i Helges stue i villaen i Frederiksværk, hvor Helge har læst de fortrolige film-manuskripterne igennem i 'hemmelighed'. Ikke engang hans kone måtte læse med.

Mellem deres første møde på rådhuset i 2015 og den færdige TV-serie i 2020 ligger rigtig mange møder, som ofte blev holdt i DR Byen. Møder om det socialfaglige arbejde i marken, dilemmaerne, rammerne, lovgivningen samt følelserne og tankerne i jobbet som socialrådgiver.

Manuskript til gennemlæsning

Da skrivefasen tog fart, fik Helge Christian Kaas Petersen løbende tilsendt manuskriptet til gennemlæsning og kommentering med fokus på realismen i de kommunale scener. Kommentarerne sendte han retur til Maja Jul Larsen på e-mail, og hele processen foregik i 'hemmelighed' med et pålæg om 100 procent tavshedspligt. For sådan et manuskript er et fortroligt dokument. Ikke engang Helge Christian Kaas Petersens kone måtte læse med over skulderen.

The rest is history, som man siger. Her fem år senere har Helge Christian Kaas Petersen kun lovord til overs for både proces og resultat af samarbejdet.

– Jeg mener faktisk, at dramaet rammer essensen i sagen meget bedre end en dokumentar, som personligt efterlader mig lidt kold indeni. I TV-serien blev jeg meget berørt af både familien og hele historien, så jeg er gået både glad og fagligt beriget ud af samarbejdet. Jeg har jo også måtte se på mig selv og mit fag udefra og blandt andet forholde mig til det med, at vi som socialrådgivere godt kan opleve os selv om helte, mens verden udenfor ser os som skurke, der kun er sat i verden for at genere eksempelvis forældrene i en familie. Og det viser sig jo altid, at verden er mere nuanceret end som så. Det synes jeg kommer tydeligt frem i TV-serien.

Det har netop været en vigtig mission for Maja Jul Larsen – at fortælle historien om det komplekse og dilemmafyldte sociale arbejde på troværdig vis, men uden at give køb på den dramatiske nerve, så seerne zappede væk.

– Udover det rent socialfaglige og faktuelle begyndte jeg hurtigt at spørge ind til "hvordan er du i jobbet, hvad gør dig nervøs...". Jeg, mine medforfattere og researcherne har hele vejen brugt Helge til at kvalificere vores viden og ideer. For eksempel når jeg ville have, at karakteren skulle i en bestemt retning, hvor der skulle ske noget bestemt, har jeg spurgt Helge, hvordan jeg kunne gøre det, så det ville være så troværdigt som muligt. Så han har både været konsulent på den store klinge, men også i det meget detaljerede og specifikke, eksempelvis hvordan man sidder i lokalet til et børne-ungeudvalgsmøde.

De næsten fire års research har både bibragt Maja Jul Larsen ny viden om socialrådgiverarbejdet og om

→ måden, system og familier interagerer og reagerer overfor hinanden på.

– Eksempelvis vidste jeg ikke, at der var de her møder i børn- og ungeudvalget, og at nogle familier hyrer deres egne advokater. Det er meget kraftfuldt. De er i kamp mod systemet og i familiens tilfælde også mod deres egen datter. Jeg blev også optaget af, hvor sure både familier og en del af de her advokater er på systemet – og omvendt af, hvordan socialrådgiverne har deres eget blik på systemet. Jeg har talt med tidligere voldsramte familier om dynamikken med familier, som har været igennem tvangsanbringelser og har oplevet fejl i sagsbehandlingen – og det er godt dramatisk stof, fordi alle har blinde vinkler på deres egen sag. På den måde har jeg fået mange gaver af virkeligheden.

Hverdagens vilde dramatik

Men hvorfor overhovedet bruge en socialrådgivers arbejde som afsæt for en TV-dramaserie i primetime?

– Først og fremmest følte jeg, at jeg stødte på en guldgrube af fortællinger og vild dramatik, da jeg begyndte at researche. Jeg blev hurtigt fanget ind af socialrådgivernes komplekse virkelighed. Det er sindssygt interessant, hvilke svære dilemmaer, de står med, og noget, de færreste udenforstående kender til. De kommer ind ad døren hos en familie, skal undersøge dynamikkerne og har myndighed til for eksempel at fjerne et barn. Det, syntes jeg, var et godt grundlag for en dramaserie, fortæller Maja Jul Larsen.

Og hun tilføjer:

– Desuden har DR jo en public service-forpligtelse, og derfor er det også både interessant og relevant at fortælle om det her arbejde set indefra. Lave scener

som ingen har set før, for eksempel udvalgsrådet i kommunen.

Set med Maja Jul Larsens øjne er seriens helt store både socialfaglige og menneskelige dilemma: Hvordan hjælper man bedst familien – og balancen og ansvaret ved på en og samme tid at være myndighed og hjælper?

– For hvis man gør det, som Holly har brug for – hvad så med Theo? Og hvad er socialrådgiverens rolle – hjælper eller myndighed? Der findes ingen løsning eller facitliste, som passer til dem alle sammen. Vi ved jo også fra undersøgelser, at anbragte børn ikke klarer sig lige så godt som ikke-anbragte. Så vi hjælper børnene bedst ved at hjælpe forældrene. Men hvis der så er konflikt i hjemmet, er det så ikke bedst for børnene at komme væk? Derfor er det helt med vilje, at Lars i serien tidligere har skudt nogle 'skæverter' – truffet forkerte valg med fatale konsekvenser, som stadig bor i ham. En socialrådgiver er jo ikke en ren tavle, men et helt menneske.

– Ja, paradokset er, supplerer Helge Christian Kaas Petersen, at på den ene side må de dårlige erfaringer og oplevelser ikke styre dig, og på den anden side er de en del af den bagage, du har med dig. Så du skal virkelig kende dig selv godt som socialrådgiver.

Det har også været vigtigt for Maja Jul Larsen at lave, hvad hun kalder en 'humanistisk fortælling', hvor seerne identificerer sig ikke kun med socialrådgiveren, men med hele familien.

– Hvorfor slår Simon? Jeg ville ikke bare holde ham ud i strakt arm som en voldspsykopat, men give et mere nuanceret portræt af en voldsmand. Selvfølgelig skal vi tage afstand fra hans handlinger, men samtidig bliver vi også lidt berørt af ham, eksempelvis at han kan noget med sin søn Theo. Derfor fortjener han også den hjælp, som Lars Madsen tilbyder i slutningen af serien.

Tillidsvækkende hovedperson

Hovedpersonen Lars Madsen er en overvægtig gulerodsgnavende mand på kur, som bor lidt rodet, og som én gang for meget har undladt at gribe ind, hvor han burde have gjort det. Hvilke tanke har du gjort dig om ham?

– Det har været vigtigt for mig at skabe en karakter, som man umiddelbart ville føle tillid til, og som der var ro omkring. Jeg arbejder tæt med skuespillerne, og her er Bjarne (Henriksen, som spiller Lars Madsen, red.) fantastisk. Han giver Lars en pondus, som er svær at overse, selv om han bare er til stede og lytter. Så Lars er udviklet sammen med Bjarne.

– Der er et klart dramaturgisk greb i, at der bliver mere og mere rodet hjemme hos ham selv, efterhånden som sagen skrider frem. Men ellers har jeg

HVORFOR HEDDER TV-SERIEN 'ULVEN KOMMER'?

Lyver Holly om volden i hjemmet? Eller gør forældrene? Det spørgsmål har været nerven i TV-serien 'Ulven kommer', og det skulle derfor også afspejle sig i titlen, forklarer manuskriptforfatter Maja Jul Larsen.

– Vi ville gerne fremhæve tvivlen om, hvem der taler sandt – er der hold i anklagen om vold eller ej? Det synes jeg titlen gør. Ulven symboliserer volden, og så har titlen samtidig den her lidt thriller-krimistening over sig – plus at den er visuel, så man ser det for sig. Det var også vigtigt i valget af titel.

Kilde: Maja Jul Larsen, manuskriptforfatter til 'Ulven kommer' og dr.dk

Jeg har måttet se på mig selv og mit fag og forholde mig til, at vi som socialrådgivere kan opleve os selv om helte, mens verden udenfor ser os som skurke.

Helge Christian Kaas Petersen, socialrådgiver

nedtonet hans privatliv – vi ved bare, at han er en fraskilt mand med to voksne børn, som han har et godt forhold til. Men dynamikken med Hollys familie er så stærk, at vi har skruet meget ned for Lars' eget privatliv.

Maja Jul Larsen har også bevidst valgt at fremstille Lars Madsen som den 'enlige ulv', der stoler på sin erfaring og mavefornemmelse og er selvkørende, når han skal træffe vigtige beslutninger.

– Og så er han meget ældre og erfaren end sin leder, og generelt dygtig til sit arbejde. Hun ved, at hun kan stole på ham. Jeg ved godt, at mange af de beslutninger, Lars tager, ville være foregået på en anden måde, mere i plenum og fællesskab, men dramatisk virker det stærkere, at det kun er ham. Jeg synes også, det er sjovt, at han hører heavy musik. Det gør Bjarne faktisk også i virkeligheden. Men det giver karakteren Lars en intensitet og en dybtliggende vrede, som vi har prøvet at fremkalde. Han rummer volden i sig, men han styrer sig.

Hvorfor har du valgt at lade socialrådgiveren være en mand – det er jo et udtalt kvindefag?

– I diversitetens øjemed. Jeg synes generelt, at vi skal komme væk fra, at vi har så meget med mande- og kvindefag i Danmark. Så det aftryk kan man jo også sætte i dramatikken. Samtidig er det en serie om formodet vold, og voldsmanden er en mand, så derfor var det vigtigt med en dynamik mellem de to mænd.

Introvert og ensporet

Men Lars Madsen går også udenfor skiven, socialfagligt set. Han opsøger Simon og truer ham, og laver en magtanvendelse mod Theo. Hvorfor skildrer du ham sådan?

– Det er for at vise en mand, som bliver mere og mere desperat, introvert og ensporet. Han bliver hængt ud på nettet og er ikke længere så populær i byen, hvor han ellers vinker til alle. Så efterhånden

kan han ikke se klart eller objektivt længere. Det er vigtigt, at seerne mærker det pres, han er under – at han koger lidt indeni. Og det, at han ikke kan skille arbejde og fritid ad, er også et valg, jeg tager som dramatiske – jeg holder ham rent på sagen. Jeg ved godt, at det ikke er 1:1 med virkeligheden, men det viser essensen af problemet.

Helge, hvad har du tænkt om det som socialrådgiver og konsulent på manuskriptet?

– Jeg er enig i, at det viser essensen, og det fine i vores samarbejde har netop været, at når jeg har læst i manus og har kommenteret på det socialfaglige, som har været vigtigt for mig at formidle, så har Maja taget det, hun kunne bruge, siger Helge Christian Kaas Petersen.

– Jeg har også kommenteret på dialogen i nogle af scenerne, som ikke er så professionel. I virkelighe-

↑
Socialrådgivere
Helge Christian Kaas Petersen kom både på lønningslisten i DR og på seriens rulletekster som konsulent.

Det er Majas drama, og den grænse har jeg respekteret. Der har været så gode og rene linjer i vores samarbejde, og jeg har også været meget bevidst om, at det ikke måtte blive besværligt for Maja at bruge mig, hvis jeg eksempelvis begyndte at tage for meget ejerskab for tingene."

Helge Christian Kaas Petersen, socialrådgiver

dens verden ville vi ikke tale så dagligdags et sprog. Men det duer ikke i en dramaserie – det skaber distance, hvis karaktererne talte 'systemsprog'. Så det har jeg det fint med. Det er jo lige så meget drama i den virkelige verden, det har bare et andet sprog.

Når det er sagt, har Helge Christian Kaas Petersen gjort opmærksom på ting i serien, som har været lige på kanten.

- For eksempel da Lars tvinger Theo ind i bilen – det ville nok aldrig være sket på den måde. Men tilfældigvis hørte jeg så i radioen samme dag, som jeg havde læst scenen med Theo i manuskriptet, om en kommune, der ved en fejl 'bortfører' den forkerte pige i en familie – en sag, som hele vejen igennem har været fuld af fejl. Og kommunen ender med at betale pigen 10.000 kroner for fejlen. Så igen – virkeligheden overgår altid fiktionen.

Tyndt anbringelsesgrundlag

Helge Christian Kaas Petersen er enig i kritikken fra fagfolk om, at hele grundlaget for at tvangsfjerne børnene i serien var utroligt tyndt.

- Hvis jeg var Lars' leder Mona, ville jeg aldrig acceptere, at Lars fortæller så lidt. Når en tvangsanbringelse finder sted, skal medarbejderen sikre, at ledelsen er med, og at der er dækning for alle beslutninger. Ellers kommer man til at stå som Lars gør – med store problemer, siger han.

- Ja, min research handler om at kanalisere og internalisere den realistiske virkelighed ind i dramaet i nogle karakterer, fordi det er i dramatikken du for alvor mærker, hvad det her handler om. Her handlede det om at så tvivl om, hvem der talte sandt, og lægge et så stort ansvar som muligt på Lars' skuldre. Så den skulle bare lige kunne gå an, siger Maja Jul Larsen, men er helt med på, at nogle scener har været lige på kanten.

- For eksempel den, hvor Theo skulle overnatte hjemme hos forældrene, efter at han var blevet anbragt. Den mente Helge var lige på kanten, men der

var noget i strukturen i afsnittet, der gav os mulighed for at lave nogle scener om natten. Der fik jeg hjælp fra Helge til at kringlen den. Og jeg gør det med åben pande, fordi igen: Det er vigtigt at fastholde dramaet og engagere seerne. Det er min opgave som dramatiker.

Hvilke tanker har du gjort dig om, hvordan serien påvirker socialrådgivernes troværdighed og omdømme?

- Selvfølgelig har jeg følt en forpligtelse, men omvendt har jeg ikke villet gøre det rosenrødt. Jeg ville vise faldgruberne og valgte netop en tvangsanbringelse for at vise, hvor svært det er og hvor stor en magt systemet skal forvalte. Der er så mange sandheder i en familie, og min mission har været at vise kompleksiteten og samtidig bevare troværdigheden i socialrådgivernes arbejde, siger Maja Jul Larsen.

- Det mener jeg er lykkedes, indskyder Helge.
- Netop fordi dramaet fanger os. Vi sympatiserer med figurerne i serien, så selv om Lars går over stregen, lykkes han jo med sit opdrag – at hjælpe børnene i familien, som er det, vi forventer, han skal som socialrådgiver.

God timing

Timing har også været på seriens side, erkender Maja Jul Larsen. For i statsministerens nytårstale fra årsskiftet 2019/2020 handlede 11 minutter om at være på børnenes side, og om at der skulle anbringes flere.

- Jo, da tænkte jeg "yes!", fordi det passede med, at serien skulle komme snart. Men samtidig oplevede jeg det som en meget unuanceret og bastant melding – meget forsimplet om noget, som er meget komplekst. Jeg håber i hvert fald ikke, at man tænker, "hvor er det nemt at anbringe børn", når man ser serien, pointerer Maja Jul Larsen, og Helge Christian Kaas Petersen bryder ind:

- Nej, scoopet ved serien er jo netop, at vi følger familien og følger med dem. For eksempel at Simon bare gerne vil have en varm, kærlig familie og lægge volden bag sig, og at Dea gerne vil have en familie,

DS' næstformand som anmelder

Ditte Brøndum har anmeldt alle otte afsnit af 'Ulven kommer' på netavisen piopio.dk. Sjette afsnit blev anmeldt under overskriften 'Ulven kommer med mere drama og mindre socialrådgiver-virkelighed'. Efter finalen skriver Ditte Brøndum: Det har været en spændende og sjældne oplevelse at se mit fag skildret som drama. Læs alle anmeldelserne på piopio.dk under 'kultur'

hvor alle er inkluderet. Sådan arbejder vi jo også i familiebehandlingen – vi har ikke færdige løsninger, men afdækker de individuelle behov. Vi får også, synes jeg, en stærk fornemmelse af, hvad en anbringsgør ved de mennesker. Jeg har fået sms'er fra en tidligere kollega, som har set serien med professionelle øjne, og hun begyndte at tænke over, hvad hun ville gøre, hvis hun havde sagen. Så virkelighedstro oplevede hun den.

Konsulent uden camouflage

I det hele taget har Helge Christian Kaas Petersen været afklaret fra starten af samarbejdet med Maja Jul Larsen om, at han var ekstern konsulent og intet andet.

– Det er Majas drama, og den grænse har jeg respekteret. Der har været så gode og rene linjer i vores samarbejde, og jeg har også været meget bevidst om, at det ikke måtte blive besværligt for Maja at bruge mig, hvis jeg eksempelvis begyndte at tage for meget ejerskab for tingene. Men der har da været scener, hvor jeg har hoppet i stolen, for eksempel da Lars i sidste afsnit siger "luk røven" til sin yngre kollega Majken. Det tror jeg aldrig ville ske i virkeligheden, siger han.

Men til gengæld nikker Helge Christian Kaas Petersen genkendende til, at man som socialrådgiver kan begå fejl eller sidde vigtige informationer overhørig, så det har alvorlige konsekvenser for de mennesker, sagen drejer sig om.

– Jeg har da oplevet folk, som er døde som ofre for vold. Så alle, der har arbejdet med børnefamilier og deres velfærd, har noget med i bagagen. Det er det mest potente område at arbejde med, mener jeg. Men laver man en forkert vurdering, er det vigtigt

at erkende det og se det i øjnene – finde forklaringen frem for bortforklaringen og stå ved sin egen rolle og ansvar.

Kan du genkende meget af Lars i dig selv?

– Nej, jeg er ikke blevet socialrådgiver, fordi jeg skulle frelse nogen. Det var mere en tilfældighed. Men jeg tænker omvendt ikke, at portrættet af Lars er urealistisk – både det med, at han er kendt og accepteret i lokalsamfundet, og at han styrer efter sin mavefornemmelse. Jeg havde selv en meget vanskelig tvangsanbringelse, mens det her stod på, så at sagen fylder så meget, som den også gør for Lars i serien, er helt evident.

Hvad har du primært kunnet bidrage med?

– For mig har det i virkeligheden været et eventyr. Maja ville gerne have mig uden camouflage, og det betød, at jeg kunne få lov at fortælle alting uden at forskønne noget. Ikke sige, hvordan jeg gerne ville have haft det, men præcis hvordan jeg havde det. Så mit ønske og bidrag har været at være en dygtig konsulent, som enkelt og præcist kunne besvare faktuelle spørgsmål og beskrive praksis, dilemmaer og socialfaglige overvejelser for Maja – uanset, hvad hun måtte tænke om det. Jeg har på ingen måde følt mig som gidsel undervejs i forhold til at skulle legitimere noget, som ikke holdt vand, og jeg har heller ikke tænkt: "Det er ikke mit stykke". Jeg har blot sagt: "I min verden ser det ikke sådan ud".

En sand socialrådgiver

I det sidste afsnit af serien får seerne endeligt syn for sagen, da Simon er tæt på at kvæle Dea. Hun flygter fra huset med børnene og kommer på krisecenter med hjælp fra socialrådgiver Lars Madsen. Men gør det ham så til helten i serien – eller er det åbenlyst, at han gør ting, som ligger uden for skiven, så han i virkeligheden også er lidt en skurk?

– Han er vel lidt begge dele, synes jeg. Man kan diskutere, om han var kommet længere med et samarbejde med forældrene, hvis han havde prøvet lidt mere. Men omvendt – når et barn siger, at det er udsat for vold, så er der jo i hvert fald nok noget, der ikke er, som det skal være. Så selv om sympatien måske skifter over for Lars undervejs, var det jo mest sandt, at hans fornemmelse var rigtig. Og fordi han har haft en sag tidligere, hvor en mor og et barn var blevet slået ihjel, fordi der ikke blev grebet ind i tide, er det det værste sted, han kunne komme hen igen, siger Maja Jul Larsen.

Og Helge Christian Kaas Petersen tilføjer:

– Han viser jo også, at han en gedigen socialrådgiver, da han til sidst i serien tilbyder Simon hjælp. Her bliver han i mine øjne en sand socialrådgiver.

INTERNATIONAL SUCCES FOR 'ULVEN KOMMER'

'Ulven kommer' har vundet prisen for årets bedste internationale serie på Zürich Filmfestival.

Den blev også udtaget til Europas største seriefestival, Seriesmania, som dog blev aflyst i år på grund af corona.

Den er pt. ved at blive solgt til en del lande i Europa, lige som der foregår forhandlinger med New Zealand, USA og Asien. Der er selskaber i USA og Frankrig, som vil remake den.

'Ulven kommer' blev set af i gennemsnit en million danskere hver søndag.

Kilde: Maja Jul Larsen, manuskriptforfatter til 'Ulven kommer' og dr.dk

DRAMATISK INDBLIK I SOCIALRÅDGIVERNES ARBEJDE

HVILKET INDTRYK EFTERLADER DET?

Hvilket indtryk synes du, at drama-serien 'Ulven kommer' giver seerne af socialrådgivernes arbejde? Det har vi spurgt en politiker, skuespiller, socialrådgiver, en tidligere anbragt og Dansk Socialrådgiverforenings næstformand om.

Af Tina Juul Rasmussen

Serien bør være obligatorisk pensum

Camilla Fabricius
(MF), socialordfører,
Socialdemokratiet:

– Da serien var slut, sad jeg tilbage med følelsen: "Jeg vil også være socialrådgiver! Jeg vil også passe godt på udsatte børn". Men også: "Hold op, hvor er det et svært job". For selv om Lars Madsen gør nogle ting, der ville trække anmærkninger hos Ankestyrelsen, så er det jo ham, Holly vælger at ringe til. Han virker meget erfaren – spørger for eksempel med det samme til familiens historik i forhold til at flytte fra

kommune til kommune og til morens sygejournaler.

– Det fremragende skuespil betyder også, at man bliver taget med rundt i følelserne og frustrationerne og tvivlen om, hvad der er det rigtige at gøre. Plus det med, at man aldrig ser Dea med bare arme ... og da Simon har taget kvælertag på hende, har hun tisset i bukserne, da hun rejser sig op. Det er virkelig gode detaljer, som jeg fra mit eget arbejde med kvinder og vold ved er rigtige. Så jeg synes, at serien burde være obligatorisk at se for alle socialrådgiver-, lærer- og pædagogstuderende.

Håber min rolle afmystificerer systemet

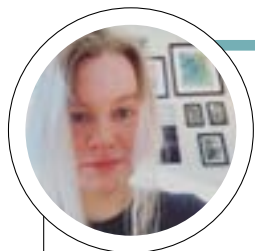
Bjarne Henriksen, skuespiller
i rollen som socialrådgiver Lars
Madsen:

PR-foto

– Alle, jeg har talt med, siger, at serien viser, hvor kompliceret og nuanceret et arbejde det er at være socialrådgiver. Udover at man skal overholde en masse regler og tage en masse hensyn, skal man samtidig på baggrund af skøn, vurderinger og samtaler med de forskellige parter i en sag træffe beslutninger hurtigt. Og vel at mærke beslutninger, der har vidtrækkende konsekvenser, og som ingen er glade for, når det kommer til stykket. Personligt kan jeg godt forstå, hvis nogen bukker under for det pres.

– Mit håb med rollen har været at afmystificere systemet lidt – vise, at det er rummeligt og ikke bare ude på at tvangsjerne børn eller smadre familiers liv. Jeg har også arbejdet meget på at få Lars Madsen til at være så virkelighedsnær som muligt. Og jeg synes, at socialrådgiveres arbejde burde værdsættes mere og ikke udsættes for den kritik og mistænkeliggørelse, som sker. Derfor synes jeg, at det er godt, at en af hverdagens helte er blevet *shinet* lidt op med serien.

Konflikten træder fint og frygteligt frem

Vibeke Pichard,

socialrådgiver i

Roskilde Kommune og

medudgiver af podcasten

'Elsk Foucault':

– Serien skildrer fint den dårlige automatkaffe, de grå betongange og den joviale kontorhygge. Lige som de tunge møder, der trækker ud, og forældre i affekt også er let genkendelige. Vi møder dog ikke størstedelen af vores arbejde: Vejledning, undersøgelse og foranstaltninger, men rammer kun der, hvor smerten er størst og magten mest synlig. Frygten for at miste sine børn, og tabuet ved at

andre skal ind i dit hjem og iredesætte den måde, du er forældre på.

– Det, som ofte fylder enormt meget i debatten om socialt arbejde, nemlig konflikten i 'retten til at blande sig', træder fint og frygteligt frem. Vi bliver suget helt ind i en enkeltsag og mærker, hvorfor det er ikke let, når ulven kommer.

– Serien er måske derfor den største formidlingsmæssige gave, vi har fået. Det er ikke nemt at træffe afgørelse i andre menneskers liv – heller ikke, når man sidder der i sofaen og skal gætte med. Men som seere kan vi ikke lade være med at prøve.

En fantastisk socialrådgiver med hjertet på rette sted

Thomas de Oliveira,

tidligere anbragt, frivillig i

foreningen De Anbragtes Villkår og forfatter til bogen Når alle masker falder:

– Jeg oplever Lars som en fantastisk socialrådgiver med hjertet på rette sted. Men ja, hans metoder er ikke helt efter bogen, fordi den gamle sag, hvor han ikke greb ind i tide, sidder i ham. Det giver en forståelse for, hvem han er, synes jeg. Og som tidligere anbragt bliver jeg varm om hjertet, fordi man kan mærke ham – at han brænder for at hjælpe Holly og hendes familie og tager sig tiden til det.

– Selv har jeg både gode og dårlige oplevelser med socialrådgivere. Da jeg blev anbragt første gang som 10-årig, var socialrådgiveren så stresset, at hun hele tiden tabte sin kuglepen og papirer, og hun spurgte slet ikke ind til mig eller min baggrund.

– Jeg synes heller ikke, at skildringen af plejefamilien og anbringelsen i serien svarer til mine egne erfaringer. Det er lidt for rosenrødt. De plejefamilier, jeg har været anbragt hos, satte sig ikke ind i, hvem jeg var, og forstod ikke den kæmpe opgave, de stod med. Jeg var bare deres 'arbejde'.

Det gør lidt ondt i min faglighed

Ditte Brøndum, næstformand i

Dansk Socialrådgiverforening:

– Hvis jeg et øjeblik skal lægge min socialrådgiverkasket på hylden, så tror jeg, at folk får et godt indtryk af Lars som engageret socialrådgiver. Jeg synes, at det lykkes at vise kompleksiteten i arbejdet – de mange individuelle sandheder, og hvor svært det er at finde ud af, hvad der egentlig foregår i familien.

– Men som borger ville jeg også få en systemfrygt, fordi man får indtryk af, at en socialrådgiver arbejder ret vilkårligt og efter ren mavefornemmelse. Og at man som borger er helt magtesløs overfor systemet, når Lars 'føler' noget. I praksis mener jeg heller ikke, at der havde været et anbringelsesgrundlag, som er noget af det mest vidtgående. Der ligger mange faglige overvejelser bag. Som serien skrider frem, bliver grundlaget for anbringelsen tyndere og tyndere – Lars har jo ikke skyggen af fagligt belæg for, at moren eller Holly bliver slået.

– Jeg ved, at socialrådgivere, der sidder med området, er blevet provokeret af, hvor tilfældigt Lars arbejder med sagen, og det gør også lidt ondt i min faglighed.

Mads Bilstrup Formand for Dansk
Socialrådgiverforening**Ditte Brøndum**Næstformand for Dansk
Socialrådgiverforening

KVALITETEN I UDDANNELSEN SKAL LØFTES

I DECEMBER fik vi en ny finanslov, men desværre blev det ikke til det ellers hårdt tiltrængte taxameterløft til socialrådgiveruddannelsen i denne omgang. Gennem en årrække er socialrådgiveruddannelsen blevet udhulet af omprioriteringsbidraget. Selv om det lykkeligtvis er blevet fjernet, så har dets huseren i årene 2016-2019 efterladt en uddannelse, hvor kvaliteten er alvorligt truet.

Socialrådgiveruddannelsen er i dag lavest finansieret af alle professionsuddannelserne, og det afspejler ikke omkostningerne ved at uddanne morgendagens kompetente socialrådgivere. Gennem en årrække er undervisernes mulighed for at forberede sig og facilitere den nødvendige læring bare blevet ringere og ringere, og undervisningsholdene bliver større og større.

Som socialrådgivere er vores fag meget ofte i vælten, og der bliver med rette stillet store krav til, hvad vi skal kunne levere, hvad enten det gælder børn, beskæftigelse, handicap eller mennesker med udsathed og sygdom. Men i dag ser vi ikke en grunduddannelse, der er prioriteret svarende til det ansvar, som ligger på socialrådgivernes skuldre. Det at være socialrådgiver kræver en stor menneskelig ballast, fordi man skal kunne rumme

mennesker i krise. Det kan du ikke lære i en bog, til det har du brug for praksiserfaringer og tæt feedback fra underviserne.

Derfor har vi brug for et ordentligt økonomisk løft af socialrådgiveruddannelsen. Det skal give underviserne tid til at kunne forberede og facilitere praksisnær læring,

”

I dag ser vi ikke en grunduddannelse, der er prioriteret svarende til det ansvar, som ligger på socialrådgivernes skuldre.

praksisøvelser og feedback på små hold, hvor alle studerende kan deltage aktivt. Og samtidig er der hårdt brug for at styrke læringen i de juridiske kompetencer og anvendelsesmuligheder

Så derfor stod socialrådgiveruddannelsen højt på ønskelisten, da vi havde repræsentantskabsmøde, og vi vil arbejde benhårdt på at gøre det klart for politikerne, at flere penge til uddannelsen altså er en bunden opgave – og dermed gøre de kommende socialrådgiverstuderende klar til det arbejdsliv, der venter dem.

Navnet "anbringelses-teamet" er måske ikke det mest flatterende, men selve organiseringen har ført en masse godt med sig. Først og fremmest har det lave sagstal medført en høj grad af fleksibilitet. Dette har bl.a. medført, at vi har tiden til de(n) ekstra børnesamtale(r), omsorgssamtaler med forældrene til både stort og småt samt hyppigere opfølgninger på vores anbringelser (...). Det giver mig en stor værdi som socialrådgiver at kunne arbejde med mine familier på denne måde, hvor socialfagligheden kommer i føresædet, som den altid bør være.

Kim Kroman, socialrådgiver i Frederiksberg Kommunes familieafdeling.

Der er nærmest to ydergrupper. Enten socialarbejderen, der er alt for akademiseret og hverken forstår miljøet, risikofaktorerne eller uligheden, eller også bruger man en, som selv har en kriminel baggrund. Man tror, det er den kriminelle fortid, der har værdi. Det er noget vrøvl. Det har værdi, at man selv har mærket risikofaktorerne, men konsekvent valgte kriminaliteten fra.

Khaterah Parwani, direktør i organisationen Løft i Berlinske Tidende.

Vi har sociale udfordringer i Vollsmose. Men ghettopakken tilbyder ingen løsninger. Vi ser, at folks boliger rives ned, de skal tvangsflyttes, og så har man en vision om, at de får job og kandidatgrad efter flytningen.

Ibrahim El-Hassan, repræsentant for græsrodsorganisationen Almen Modstand i DR Deadline.

Ulighed i sundhed blev fortrængt af pakkeløsninger og den utålmodige middelklassens krav om diagnosegaranti. Men uligheden holder ikke fri, og den har ingen respekt for symbolpolitik. Multisyge, kronikere, ensomme, misbrugere, fattige og psykisk syge med somatisk sygdom fylder uændret i almen praksis, ambulatorier og sygehussenge. Sundhedsvæsenet har altså en stor byrde i form af den ulige sundhed, som æder dets ressourcer. Ressourcer, som kunne have været brugt mere effektivt til at styrke velfærd for de kortuddannede og mindre velstillede.

Morten Sodemann, professor på Syddansk Universitet i magasinet Ræson

At stoppe hjemløshed kræver mere end boliger og bostøtte. Det kræver også civilsamfundets fokus på ensomhed, isolation og meningsfuld beskæftigelse.

Ole Mikkelsen, direktør i WeShelter.

Undskyld til de grønlandske eksperimentbørn. Vi kan ikke ændre på det, der er sket. Men vi kan tage ansvaret på os og undskylde over for dem, som vi burde have passet på, men svigtede.

Mette Frederiksen på Folketingets talerstol.

Mie Vode Moll

Formand, Region Syd

Rasmus Balslev

Formand, Region Øst

Trine Quist

Formand, Region Nord

Ida Louise
Jervidalo**Karina Rohr
Sørensen**René
NielsenLouise
Marie FriisLeder, Den
Sociale
Døgnvagt,
Københavns
Kommune

VI ARBEJDER TÆT SAMMEN - ONLINE

FØRST EN valgkamp, så en afvikling af mit arbejde og et farvel til mine dejlige kollegaer i Svendborg, så et repræsentantskabsmøde, hvor vi var sammen på afstand... Og så var det mandag, og jeg stod på mit nye kontor med mine nye medarbejdere og mine nye arbejdsopgaver som formand for Region Syd. Jeg når lige et kort øjeblik at føle en taknemmelighed over alt det spændende, der nu skal til at ske, men sekundet efter går det løs.

Jeg gik til valg på, at vi skulle styrke fællesskabet og bruge hinandens viden og kompetencer mere. Det er en opgave, der er særligt udfordret af den nuværende corona-situation. Som ny regionsformand har jeg nemlig den største lyst til at komme ud og besøge alle medlemmer og tillidsfolk – så vi kan kæmpe for trivsel på arbejdspladserne og faglig udvikling.

Jeg er dybt taknemmelig over alle de tillidsfolk og arbejdspladser, der allerede har taget fat i mig, for jeg glæder mig til at starte et stærkt samarbejde, hvor vi sammen kan understøtte udviklingen af de bedste socialrådgiverarbejdspladser.

Selv om jeg ikke kan komme susende i bilen, må vi gøre det næstbedste, nemlig at mødes online. For vi har også lært af

vores fysiske afstand til hinanden, og jeg vil bruge den første tid på at styrke samarbejdet via vores online-platforme, som vi med lynets hast har lært om ikke at elske, så i hvert fald at bruge. For selv om vi vil udvise samfundssind og passe godt på hinanden ved at være "sammen hver for sig" - ja, så VIL vi også lave fagpolitisk arbejde!

Stiftelse af nye lokale sektioner og udvalg under Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) er en anden stor opgave, som vi i denne tid giver os

I DS får vi brug for jer socialrådgivere med lokalt kendskab.

i kast med. Vi skal opbygge udvalg i kommunerne og regionalt sammen med de andre fagforeninger. I DS får vi brug for jer socialrådgivere med lokalt kendskab. Vi vil involvere jer i processen, så vi får et stærkt afsæt.

Der er nok at se til med at få etableret alle de nye lokale fællesskaber på tværs af fagbevægelsen, og med at få socialrådgivernes stemme gjort gældende. Jeg glæder mig til at "kendskab bliver til venskab", og at en stærk fagbevægelse sammen kan kæmpe for de fælles opgaveområder.

Luk de nye socialrådgivere ind

Det er svært at få et job som socialrådgiver, hvis man ikke har erfaring. Og det er svært at få erfaring som socialrådgiver, hvis man ikke engang kommer til samtale... Sådan var budskabet i et opslag på Facebook.

Hende, der skrev, søgte efter sparring på ansøgning og CV. Da jeg temmelig ofte læser den slags, bød jeg ind.

Det førte til feedback, som forhåbentligt kan føre den spritnye socialrådgiver nærmere sit første job:

Dit CV er din ansøgning, skriv dig ind i det job, du søger ved at fortælle, hvad du har lavet før, og hvad du er uddannet til. Hav tjek på grammatik, tegnsætning og stavning – når der er 130 ansøgere, skal der ikke meget til at miste en samtale. Drop floskler, drop at beskrive alt det du kan, hvis du er helt ny. Fortæl om dit potentiale, og gør det tydeligt, at du vil være en del af det faglige fællesskab.

Men rådene var jo kun halvdelen af det, som opslaget satte i gang. Den anden del – kritikken af, hvor svært det er at blive lukket ind i fællesskabet som nyuddannet, blev hængende hos mig efterfølgende.

For lige som vi har et ansvar for at åbne vores arbejdspladser for praktikanter, bør vi tage ansvar for at lukke nye fagfæller ind, invitere til samtale og ansætte dem. Jo stærkere en arbejdsplads, jo mere erfarent team, des mere bør vi give rum og mulighed for de nye. For de kommer med noget: Nysgerrighed, evne til at stille spørgsmål, vilje til at lære... Det at lære fra sig er også en gave. Det giver blik for faglig styrke, refleksion over praksis – og nyt liv til arbejds-gange og procedurer.

Så hvad siger I? Alle jer, der får tonsvis af tunge ansøgere, og som kan vælge fra øverste hylde: Skal vi prøve at give lidt mere plads? Prøve at åbne lidt mere op? Så vi kan blive stærkere fællesskaber med mere rum til de nye.

Trine Schultz

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på børne- og ungeområdet

Søren Blæsbjerg

Studielektor i Socialret ved AAU, Social Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på udsatte-, handicap- og ældreområdet

John Klausen

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på forsørgelse og beskæftigelse

Kommuner skal i visse tilfælde afvise en bisidder

Forvaltningsloven giver vide rammer for at lade sig bistå af en anden. Men kommunen kan i visse tilfælde være forpligtet til at afvise eller begrænse en bisidders adgang, hvis det sker af hensyn til borgeren.

DET FREMGÅR AF forvaltningslovens § 8, at en part i en sag på ethvert tidspunkt i sagen kan lade sig repræsentere eller bistå af en anden. Reglerne om repræsentation og bisiddere gælder ud over forvaltningsloven, det vil sige også i sager, hvor der eksempelvis ikke bliver truffet en afgørelse.

Det er helt op til borgeren at vælge, hvem der skal være bisidder eller partsrepræsentant. Socialrådgiveren kan derfor som hovedregel ikke nægte en borger at vælge en bestemt bisidder eller partsrepræsentant.

Der er dog visse grænser for borgerens valg. Det fremgår af forvaltningslovens § 8, stk. 2, at en kommune kan nægte en borgers valg af partsrepræsentant af hensyn til offentlige og private interesser.

Som eksempel kan nævnes FOB 2006.644, hvor et behandlingscenter valgte at begrænse to stofmisbrugeres adgang til at lade sig bistå i forbindelse med behandlingssamtaler. Ombudsmanden fastslår indledningsvis, at der kræves tungtvejende grunde, men at det i den konkrete sag ikke kunne kritiseres, at de to stofmisbrugere blev nægtet at have en bisidder med. Det blev konkret begrundet med, at det med bisidderens tilstedeværelse ikke vil være muligt at etablere en reel

behandling, da det er vigtigt, at klienten kan være sig selv, uden tanke for, hvordan det, vedkommende fortæller, vil kunne påvirke andre, herunder familie/pårørende. Behandlingscentret oplyste, at de erfaringsmæssigt kan konstatere, at potentielt vigtige oplysninger bliver nedtonet eller helt tilbageholdt, hvis der deltager bisiddere i behandlingssamtalerne.

Voldelig mand med til møder

En aktuel sag er sagen om Christina, som blandt andet er omtalt i Skive Folkeblad og i TV 2-dokumentaren "Mishandlet og svigtet". Christina blev mishandlet i hjemmet af sin daværende samlever Martin. Martin blev 25. september 2020 idømt otte års fængsel for voldtægter, vold, røveri, mishandling og frihedsberøvelse mod to kvinder, hvoraf Christina var den ene.

Det fremgår af pressedækningen, at Christina i juli 2017 gjorde kommunen opmærksom på, at hun havde brug for hjælp og for at komme et andet sted hen, og at Christina flere gange anmodede kommunen om hjælp til at komme væk fra volden.

Følgende er eksempelvis ifølge presse-dækningen noteret i journalen i juli 2017:

"Christina skriver dags dato til undertegnede, at hun har brug for at komme et andet sted hen, da der er sket nogle ting

mellem Martin og hende. Christina vil ikke have, at Martin ved, hvad hun skriver til undertegnede." Der blev ikke handlet på denne viden.

Det der derimod skete var, at Martin var til stede under alle socialrådgivernes besøg hos Christina. På trods af at det fremgår af kommunens sagsakter, at hun tidligere havde været udsat for vold, og hun ikke vil have, at Martin skal have at vide, at Christina har bedt kommunen om hjælp. Hun havde endda skrevet til kommunen, at "Ham jeg bor sammen med truer mig, slår/tæsker mig, bagtaler mig og kalder mig grimme ting og det har gjort at jeg faktisk er blevet så nedbrudt at jeg faktisk burde komme på krisecenter..."

Her bør det være åbenbart, at kommunen har en forpligtelse til at sikre, at Christina ikke sidder sammen med Martin, da hun naturligvis i disse samtaler vil tilbageholde oplysninger.

Christina blev først i marts 2019 hjulpet væk fra Martin og indlagt på hospital med omfattende skader. Dette skete ikke på foranledning af kommunen, men fordi en anden borger kontaktede politiet. Socialrådgivere fra Skive kommune havde 17 dage tidligere været på hjemmebesøg, også denne gang var Martin til stede.

Kommunens svigt af Christina, herunder den manglende opmærksomhed på at sikre et frit rum og en reel samtale med Christina, hvor hun ikke skal frygte, at volden mod hende vil eskalere, hvis hun oplyser kommunen om situationen, kan have medvirket til, at Christina blev fastholdt i mishandlingen og volden i halvandet år for længe. ♦

INGEN "VÆLGER" AT GÅ AMOK PÅ JOBCENTRET

Karin Kambskard

Socialrådgiver, Bedre Psykiatri

Ofte er det forældre eller bedsteforældre, der kontakter mig og beretter om hjerteskrærende, årelange historier, hvor de har deltaget og stået på sidelinjen i livsforløb - og sagsforløb i kommunen - for deres allerkæreste. Livsforløb der, når de sidder i Bedre Psykiatri, er fyldt med magtesløshed, skyld og skam, rådvildhed og sorg.

I min lokale avis læste jeg en overskrift: "Den dag en borger valgte at gå amok i Birkebjergparken," stod der. Birkebjergparken er en del af jobcenteret her. Men ingen vælger eller drømmer om at gå amok i deres jobcenter. Noget får bægeret til at flyde over af magtesløshed, når en sådan ulykkelig hændelse

rer flere myndigheder, når voldsmanden presses frem i et magtesløst menneske.

Kunne de gode menneskelige og økonomiske kræfter være anvendt via en mere nuanceret indsats for blandt andre psykisk sårbare, inden vi får registreret endnu en voldsmand?

Kunne man for eksempel etablere en JOB-mobil, der kunne tilbyde samtaler i eget hjem eller i bilen, fremfor at møde op i et stort lokale, som fremkalder ubehag og direkte angst hos mange? Kunne vi uddanne frontmedarbejdere til at håndtere psykisk sårbare mennesker? Eller sætte større fokus på individuelle, særligt tilrettelagte sagsbe-

”

Noget får bægeret til at flyde over af magtesløshed, når en sådan ulykkelig hændelse finder sted.

finder sted. Ulykkeligt for medarbejderne og borgere i lokalet - men glem ikke: Også ulykkeligt for "manden, der valgte at gå amok."

Heldigvis lever vi i et samfund, hvor der er debriefing, defusing og psykisk førstehjælp til medarbejdere og borgere samt et hurtigt tilkaldt politi, der kan tage sig af voldsmanden. Med politianmeldelsen sættes der straks en masse i sving med fokus på paragrafer om straf og sanktioner i flere myndigheder. Vi aktive-

handlingsforløb? Kunne vi ansætte en socialrådgiver, der tværfagligt - uden egne sager - kunne modtage henvendelser med bekymringer fra pårørende og rådgive og vejlede eller direkte indkalde til rundbordssamtale eller andet, der kunne opfange magtesløsheden. Så kunne vi få kommunens gode, tværfaglige og helhedsorienterede beredskab aktiveret, så både pårørende og borgere kan opleve sig hørt og forhåbentlig også forstået.

MIT ARGUMENT

Har du et **skarpt argument** på max. 700 anslag inkl. mellemrum, så skriv til os på argument@socialraadgiverne.dk

Ayse Dogru

*Socialrådgiver i Holbæk
Kommune, Psykiatri og handicap*

DØV TIL JOBSAMTALE

Det har været en hård kamp at få job, hvor jeg næsten var ved at give op! Men efter syv måneders kamp lykkedes det. Jeg har været til jobsamtaler, hvor jeg altid hører: "Ayse, du er superdygtig og kvalificeret til jobbet. Men vi er lidt skeptiske over og er usikre på, hvordan det vil fungere med tegnsprogstolk, og hvordan kollegaer og borgere vil tage det. 20 timers tegnsprogstolkning ugentligt er for lidt til et fuldtidsjob. Vi ved ikke, hvordan det vil hænge sammen." Det er jeg altså meget træt af at høre! Denne tankegang skal stoppes, for det passer ikke! Arbejdsgivere skal blot vænne sig til det - og senere vil de se, at det ikke er et stort problem.

Forvaltningslovens § 8

Den, der er part i en sag, kan på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre. Myndigheden kan dog kræve, at parten medvirker personligt, når det er af betydning for sagens afgørelse.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., gælder ikke, hvis partens interesse i at kunne lade sig repræsentere eller bistå findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, eller hvor andet er fastsat ved lov.

Sådan oplevede borgerne jobcentret under nedlukningen

Ny analyse peger på, at det fyldte meget lidt for borgerne, at indsatsen var baseret på frivillighed, da beskæftigelsesindsatsen lukkede ned i foråret.

**Af Mathias Herup Nielsen,
Tanja Dall, Mikkel Bo Madsen,**

*Center for Udvikling af
en Borgerinddragende
Beskæftigelsesindsats,
Aalborg Universitet.*

Forårets nedlukning betød de facto stop for den aktive beskæftigelsesindsats. Der blev rykket ved det bærende princip for det seneste kvarte århundredes aktive beskæftigelses- og socialpolitik. Siden etableringen af den aktive beskæftigelses- og socialpolitik i 1990'erne har ideen om, at ret og pligt hænger sammen, udgjort et logisk grundprincip for politikens udformning såvel som implementering.

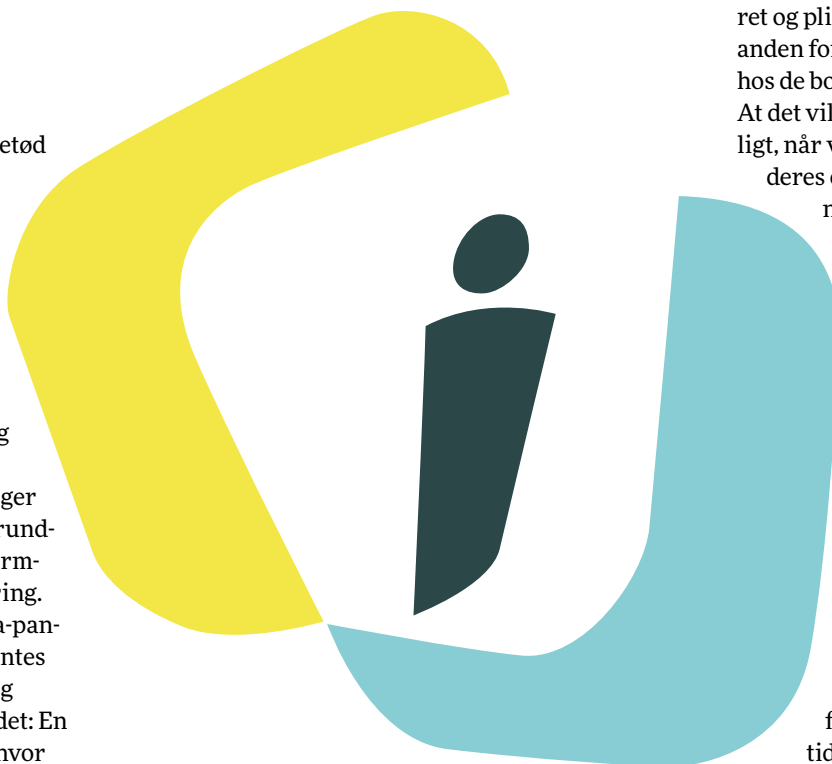
De ændringer, som corona-pandemien medførte, satte parentes om dette bærende princip, og erstattede det med noget andet: En art frivillighedens princip, hvor

rettigheder og forpligtelser på begge sider af jobcentres skriveborde i et vist omfang blev visket ud og erstattet af muligheder. Jobcenter og borger skulle ikke længere en hel masse, men kunne gøre nogle ting, hvis de fandt det hensigtsmæssigt.

Borgerne ønsker kontakt

Vi forventede, at forskydningen fra ret og pligt til frivillighed i en eller anden forstand ville fylde noget hos de borgere, vi interviewede. At det ville poppe op som væsentligt, når vi bad dem om at beskrive deres oplevelser under forårets nedlukning af landet.

Ingen af de interviewede borgere fremhæver dog direkte 'frivilliggørelsen' som noget, der har nogen særlig betydning, når de fortæller om deres oplevelser under forårets de facto suspendering af beskæftigelsespolitikken. Enkelte berører temaet indirekte og fortæller om, hvordan nedlukningen bragte dem ro og en følelse af, at forventningspresset for en tid forsvandt.

Det er CUBB (Center for Udvikling af en Borgerinddragende Beskæftigelsesindsats) på Aalborg Universitet, der står bag analysen om de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtageres oplevelser af suspenderingen af beskæftigelsesindsatsen i foråret 2020. Datagrundlaget er i alt 20 interviews med borgere og afdelings- og teamledere i tre kommuner.

Det betyder ikke, at mange andre borgere ikke sagtens kan have oplevet netop spørgsmålet om frivillighed som væsentligt for deres forløb i foråret: Vores studie er et kvalitativt studie baseret på 13 interviews, som ikke er repræsentative for borgernes oplevelser generelt.

Alligevel er det bemærkelsesværdigt. Det viser, at den midlertidige overgang fra ret og pligt til frivillighed hos nogle berørte aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere enten slet ikke registreres eller erfares som noget, der ikke har nogen særlig betydning.

Da vi undervejs i interviewene

ønsket under alle omstændigheder, bliver spørgsmålet om ret og pligt versus frivillighed lige gyldigt.

Forbundet med ret og pligt

Den anden type af svar handler om, at den interviewede borger ikke har opfattet overgangen til frivillighedsbaseret kontakt til jobcenteret, men tror, at kontakten fortsat er baseret på ret og pligt. En beretter for eksempel:

”Jeg har hele tiden spurgt [sagsbehandler], er der noget, jeg skal gøre i det her forløb, altså noget jeg skal forholde mig til? Så man ikke bliver trukket i bistandshjælp ikke,

”

Spurgt direkte ind til betydningen af den frivillige relation til jobcenteret, korrekser en anden interviewer: ’Nej, man kan ikke sige fra. Hvis man siger fra, så lukker de jo kassen’.

spørger direkte ind til, hvilken betydning det har for borgeren, at han eller hun nu frivilligt kunne vælge kontakten til jobcenteret til og fra, falder hovedparten af svarerne i en af to kategorier.

Den første type af svar handler om, at det egentlig ikke er særligt vigtigt, om kontakten og indsatsen er frivillig eller baseret på ret og pligt, fordi kontakten til jobcenteret er en god ting, som man under alle omstændigheder ønsker. Særligt forekommer denne type svar hos borgere, der beskriver en god relation til deres sagsbehandler. Borgere beretter for eksempel her, at de ”godt kan lide, at man har kontakt”, eller at kontakten ”ikke er noget, der har generet mig. Aldrig nogen sinde”. Når kontakten til jobcenteret og sagsbehandleren alligevel er

og der har hun bare rådgivet mig, og så har jeg fulgt de anvisninger, som hun har sagt.”

Spurgt direkte ind til betydningen af den frivillige relation til jobcenteret, korrekser en anden interviewer: ”Nej, man kan ikke sige fra. Hvis man siger fra, så lukker de jo kassen”.

En tredje svarer: ”Nej, man må ikke bede dem om at ringe mindre. Så det har jeg ikke spurgt om”.

Jobcenteret opleves her som noget, der er så uløseligt forbundet med ret og pligt, at de adspurgte end ikke har erfaret den midlertidige suspendering af princippet og reagerer med mistro, når det bringes i spil i interviewet. Der hviler en tankevækkende selvfølgelighed over disse henvisninger til ret og pligt-princippet. Sådan er det jo. ♦

FLEKSIBILITET, RO OG PERSONLIG RELATION

Analysen peger også på fordele ved nedlukningen

KONTAKTFORM ÆNDRER SIG TIL AT VÆRE TELEFONISK OG HJEMMIG

Kontakten med jobcenteret under nedlukningen fylder en del i borgernes fortællinger, og den adskiller sig på to væsentlige måder fra den normale kontakt. Dels forandrer kommunikationsformen sig: De fysiske møder erstattes af (primært) møder over telefon mellem sagsbehandler og borger. Dels forandres rummet, man kommunikerer fra: Jobcenterets rammer byttes ud med hjemmets fire vægge, da borgere – og ofte også sagsbehandlere – typisk sidder hjemme og samtaler. Begge dele har betydning. Mulighederne for telefonisk kontakt beskrives blandt andet som ”fleksibelt” og ”nemmere”, mens en del af vores borgere understreger, at det hjemlige element gør samtalerne mere ”uformelle”, ”afslappede” og ”personlige”.

NEDLUKNINGEN FORBINDES MED EN SÆNKNING ELLER FASTHOLDELSE AF LIVETS HASTIGHED

Generelt beskriver vores borgere deres oplevelse under forårets nedlukning med ord, der leder tankerne hen på hastighed og tid. Mange kæder perioden sammen med en sænkning af hastighed og taler for eksempel om ”den rolige periode”. Nogle finder det positivt, for eksempel fordi de får tid til at slappe lidt af og til at reflektere over, hvem de er, og hvor de er i livet, mens andre finder det mere negativt, fordi et kørende forløb med jobcenteret sættes på pause eller helt droppes. Endnu andre beskriver perioden som en travl og stresset periode fyldt med nye gøremål – for eksempel fordi børnene pludselig skal passes og aktiveres hjemme.

CORONA KAN BÅDE SÆNKE OG ØGE DEN FØLTE AFSTAND MELLEM UDSAT BORGER OG SAMFUND

Nogle oplever, at afstanden mellem dem og resten af samfundet øges under nedlukningen. For eksempel fordi de befinder sig i en kategori som særligt udsat. Enkelte andre oplever omvendt, at afstanden til andre mennesker mindskes, fordi alle nu er i samme båd, og finder af den grund nemmere ind i et samhørighedsforhold med sagsbehandler.

Dette er kun uddrag fra analysenotatet ”Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtageres oplevelser af suspenderingen af beskæftigelsesindsatsen i foråret 2020”. Det fulde analysenotat kan læses på CUBBs hjemmeside: politik-samfund.aau.dk/forskning/forskningsprojekter/cubb/.

”MIT UDGANGSPUNKT ER DEN TÆTTE DIALOG MED MEDLEMMERNE”

A portrait of Mads Bilstrups, a middle-aged man with a receding hairline, smiling warmly at the camera. He is wearing a dark blue button-down shirt. The background is a textured, greyish-blue wall.

Hvordan kommer **medlemmerne** til at kunne mærke et resultat af det arbejde, jeg laver lige nu? Det spørgsmål er omdrejningspunktet for socialrådgivernes formand **Mads Bilstrups** arbejde hver eneste dag. Det kræver indblik i og forståelse for socialrådgivernes praksis, og derfor er hans største ønske for det nye år, ud over et godt overenskomstresultat, at han igen kan komme i direkte **dialog** med socialrådgiverne på deres arbejdspladser.

igegyldigt om dagen byder på en overenskomstforhandling, et møde med en socialordfører eller direktøren for Kriminalforsorgen, en konference med andre interesseorganisationer, eller hvad der ellers måtte stå i Mads Bilstrups tætpakkede kalender, så har han altid for øje, at socialrådgiverne skal kunne mærke Dansk Socialrådgiverforenings fingeraftryk helt ude i deres praksis. Og samtidig forsøger han altid selv at tage udgangspunkt i socialrådgivernes praksis, når han udtaler sig i pressen, kommer med politiske forslag eller forhandler med arbejdsgiverne.

Af Lærke Øland Frederiksen
Foto: Lisbeth Holten

– Noget af det, der har overrasket mig positivt i mine to første år som formand, er, hvor ofte Dansk Socialrådgiverforening bliver inviteret ind som en vigtig aktør, når der skal drøftes socialpolitik. Men det skyldes naturligvis det faktum, at vi hele tiden med udgangspunkt i en tæt dialog med medlemmerne har deres viden og indsigt tæt på vores politikudvikling. Det giver os en stor troværdighed og bliver respekteret af alle vores samarbejdspartnere, siger Mads Bilstrup, der i efteråret blev genvalgt som formand for Dansk Socialrådgiverforening.

Gribende fortællinger

Noget af det, der har sat et stort og varigt aftryk på den socialpolitiske debat i løbet af de første to år, Mads Bilstrup har været formand, er de mange gri-

bende fortællinger, som socialrådgiverne sendte ind i forbindelse med kampagnen *Tid til socialt arbejde*.

– Det er svært at overvurdere betydningen. Vi har brugt socialrådgivernes fortællinger i medierne, og de har gjort et stort indtryk på både borgere og politikere. Rigtig mange har fået øjnene op for, at socialrådgivere hver dag knokler for at hjælpe og støtte mennesker i svære situationer, men at vilkårene for det sociale arbejde mange steder er alt for ringe – og at det påvirker både socialrådgivere og udsatte mennesker, siger Mads Bilstrup.

At sætte fokus på de problematiske arbejdsbetingelser er første skridt på vejen til at gøre op med socialrådgivernes dårlige omdømme, mener Mads Bilstrup.

– Vi har et stort omdømmeproblem, som vi til stadighed arbejder med. Vi er nået et stykke, blandt andet ved at vores samarbejdspartnere i de andre interesseorganisationer er begyndt at rette kritikken mod den politiske styring af vores arbejde i stedet for at kritisere os og vores fag. Men vi er slet ikke i mål endnu, siger Mads Bilstrup.

Vi er først lige begyndt

Bogen *'Socialrådgivernes fortællinger fra hverdagen'* er overrakt til socialministeren og beskæftigelsesministeren, men arbejdet med at forbedre betingelserne for socialrådgivernes arbejde stopper ikke her.

– Tværtimod er vi først lige begyndt. Vi tænker arbejdsmiljø ind i alt, hvad vi gør. Fortællingerne fra arbejdsmiljøkampagnen har vi også taget med ind i vores krav til den nye overenskomst, som vi snart skal til at forhandle. Noget af det, der gik igen

Vi skal blive ved med at fortælle, hvordan tid til socialt arbejde og fagligt handlerum er afgørende forudsætninger for at hjælpe og støtte udsatte mennesker videre i livet.

Mads Bilstrup, formand for Dansk Socialrådgiverforening

i fortællingerne, var oplevelsen af at være overladt til sig selv i et nyt job, og derfor er et af vores krav til arbejdsgiverne, at socialrådgiverne skal have ret til introforløb og mentorordninger, siger Mads Bilstrup.

Arbejdsmiljøet var sammen med lønnen og en højere pension noget af det, der gik igen i socialrådgivernes tilbagemeldinger om deres ønsker til den nye overenskomst. På baggrund af medlemmernes tilbagemeldinger udtog Dansk Socialrådgiverforenings hovedbestyrelse en række krav, som sammen med de andre fagforeningers krav blev udvekslet med arbejdsgiverne før juleferien (se boks her på siden).

Ud over overenskomsten er de vejledende sagstal en hjørnestein i arbejdet for at sikre socialrådgiverne et bedre arbejdsmiljø. De er for nylig blevet opdateret, og der er udviklet vejledende standarder for socialrådgivernes faglighed og arbejdsmiljø, som kan bruges som supplement på arbejdspladserne.

– En stor del af det her arbejde kan kun ske ude på arbejdspladserne, og som en hjælp til det har vi udviklet et dialogspil, som tillidsrepræsentanterne, arbejdsmiljørepræsentanterne og lederne kan bruge til at tage hul på snakken sammen med medarbejderne, fortæller Mads Bilstrup.

Samtidig bliver der selvfølgelig arbejdet for at forbedre socialrådgivernes arbejdsmiljø fra centralt hold. Blandt andet har Dansk Socialrådgiverforening været tæt inde over tilblivelsen af den nye bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø.

– Det er en stor sejr, at vi har fået ligestillet det psykiske arbejdsmiljø med det fysiske. Nu skal be-

kendtgørelsen rulles ud, og her skal vi fortsat have opmærksomhed på, hvilke forpligtelser arbejdsgiverne får for at sikre socialrådgiverne et sundt psykisk arbejdsmiljø, siger Mads Bilstrup.

Viden og indsigt

Også i det politiske arbejde fylder socialrådgivernes arbejdsmiljø rigtig meget, og her er fortællingerne fra arbejdsmiljøkampagnen guld værd.

– Der går en lige linje fra socialrådgivernes oplevelser i praksis til de input, vi er kommet med til den kommende Barnets Lov. Dansk Socialrådgiverforening foreslår blandt andet, at der skal være to socialrådgivere på de vanskelige børnesager, og at socialrådgiverne skal have krav på efteruddannelse og supervision, siger Mads Bilstrup.

Hele Dansk Socialrådgiverforenings forslag til et nyt system på børneområdet 'Tæt på Barnet' er udarbejdet i et tæt samarbejde med socialrådgiverne på børneområdet.

– Styrken i det forløb har været den tætte dialog med medlemmerne. Den viden og indsigt vi har i det, der foregår ude på arbejdspladserne, har resulteret i et rigtig godt udspil, hvis jeg skal sige det selv, men det har også gjort os interessante som samarbejdspartnere, fortæller Mads Bilstrup.

DS' udspil er inspireret af et frikommuneforsøg, som blandt andre Gladsaxe Kommune har deltaget i. Derfor inviterede Mads Bilstrup og Ditte Brøndum socialminister Astrid Krag (A) på online-besøg i Gladsaxes familieafdeling, hvor en række socialrådgivere fortalte om deres gode erfaringer med en tidlig og hurtig indsats til udsatte familier.

– Efter det møde har jeg kunnet mærke, at Astrid Krag har været meget interesseret i erfaringerne fra frikommuneforsøget og vores udspil, siger Mads Bilstrup.

Regeringens udspil til Barnets Lov er ved redaktionens slutning endnu ikke fremlagt. Mads Bilstrup håber meget at kunne genkende elementer fra DS' forslag i regeringens udspil.

For som medlem skal man opleve, at ens fagforening har været med til at præge det arbejde, man

SOCIALRÅDGIVERNES KRAV TIL OK21

- Sikring af reallønnen og forbedringer af lønnen
- Højere pension (for socialrådgivere i kommuner og regioner)
- Ret til supervision
- Ret til introduktion og mentorordninger for nye i faget
- Bedre seniorrettigheder

Læs mere på socialraadgiverne.dk/OK21

laver til daglig, med nogle tydelige socialfaglige fingeraftryk på den lovgivning, vejledning og bekendtgørelse, man arbejder med, mener Mads Bilstrup.

Den tætte kobling mellem medlemmernes praksis og det faglige og politiske arbejde, som Mads Bilstrup varetager fra sekretariatet i København, men også af og til fra hjemmekontoret i Aarhus, har været noget besværliggjort af corona-pandemien, for at udtrykke det på Mads Bilstrups vanlige midtjyske og underspillede facon.

– Jeg vil jo meget, meget gerne ud til klubmøder, faggruppemøder, komme ud i landet og være en del af dialogen og diskussionerne på socialrådgivernes arbejdspladser. Den direkte dialog med medlemmerne er så vigtig for at forstå, hvad der sker i socialrådgivernes arbejdsliv. Det er noget, jeg kommer til at prioritere, når corona-situationen tillader det igen. Jeg glæder mig allermost til at kunne drikke en kop kaffe med en socialrådgiver igen, siger Mads Bilstrup.

Vi skal lære af corona

Ligesom alle andre glæder Mads Bilstrup sig til, at vi engang kan vende tilbage til en mere normal hverdag efter corona-pandemien.

– Corona har været negativ for Danmark og for meget af det sociale arbejde. Men der har også været nogle positive effekter, som vi har lært meget af. Som fagforening har vi skullet opfinde nye måder at være i dialog med medlemmerne på. Til vores webinarer har tilslutningen faktisk været større end til almindelige fysiske møder, så det kommer vi også til at bruge efter corona, siger han.

Nedlukningen kastede også det sociale arbejde ud i et socialt eksperiment, som vi nu kan lære af. Mange socialrådgivere på landets jobcentre oplevede et langt større fagligt råderum under nedlukningen.

– Frem for detaljeret processtyring med krav om fire samtaler af en halv times varighed hvert halve år kom socialfagligheden mere i spil. Der var plads til at lytte, rådgive og selv vurdere, hvilke borgere, der havde brug for samtaler, og i hvor lang tid, siger Mads Bilstrup.

Erfaringerne er givet videre – omkring 170 socialrådgivere skrev i sommer et åbent brev til ministeren, nogle har holdt møder med ordførere på Christiansborg, andre har fortalt om erfaringerne til medierne – og Mads Bilstrup bruger enhver lejlighed til at gøre det samme.

– Vi skal blive ved med at fortælle, hvordan tid til socialt arbejde og fagligt handlerum er afgørende forudsætninger for at hjælpe og støtte udsatte mennesker videre i livet. Og det gælder, uanset om vi

arbejder med udsatte voksne, ledige, børn, syge eller mennesker med handicap, siger han.

At få socialfagligheden tilbage i fokus på beskæftigelsesområdet bliver et af Mads Bilstrups store fokusområder i 2021. Regeringen har indført et værdighedsmål, bebudet en nærhedsreform og planlagt en afbureaukratisering af beskæftigelsesområdet.

– Vi kommer til at gribe de her dagsordener og bruge dem til at sætte fokus på, at der er brug for mindre styring og mere faglighed på beskæftigelsesområdet, siger Mads Bilstrup.

Fællesskabets styrke

En anden vigtig læring fra corona-pandemien er betydningen af vores stærke fællesskab i disse utrygge tider.

– Her i Danmark har vi været gode til at stå sammen under corona. Vi holder afstand, bruger mundbind og arbejder hjemmefra. Vi har tillid til hinanden og til myndighederne, og til trods for forskellene mellem os føler vi os som en del af et større fællesskab, siger Mads Bilstrup.

Sådan er det ikke i alle lande. Mange andre steder trives konspirationsteorier og modstanden mod

3 VIGTIGE SEJRE

1 OPGØR MED FATTIGDOMSYDELSER

Efter massiv kritik fra Dansk Socialrådgiverforening og andre interesseorganisationer af de såkaldte fattigdomsydelser indførte regeringen i efteråret 2019 et midlertidigt børnetilskud til at afbøde konsekvenserne af kontanthjælpsloftet for børnefamilier. Kort efter nedsatte regeringen en ydelseskommision, som skal finde en afløser for kontanthjælpsloftet. Kommisssioens udspil forventes i foråret 2021.

2 PSYKISK ARBEJDSMILJØ SIDESTILLES med det fysiske

Den 1. november 2020 fik Danmark som ét af de første lande i Europa en bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø. Arbejdstilsynet har for første gang samlet de vigtigste regler om psykisk arbejdsmiljø i én bekendtgørelse, sådan som et bredt flertal i Folketinget blev enige om med arbejdsmiljøaftalen fra 2019. Bekendtgørelsen forpligter arbejdsgiverne til at forebygge dårligt psykisk arbejdsmiljø.

3 10-ÅRSPLAN FOR PSYKIATRIEN

I finansloven for 2020 blev det besluttet at afsættes 600 mio. kr. årligt til at styrke psykiatrien. Samtidig satte regeringen gang i arbejdet med en 10-års plan for psykiatrien. Som en del af Psykiatri-Alliancen har Dansk Socialrådgiverforening været med til at formulere otte konkrete forslag til at løfte psykiatrien.

→ myndighedernes restriktioner, der opfattes som en del af elitens undertrykkelse af befolkningen. Samtidig er det økonomiske og sociale fundament så svagt, at prisen for corona-restriktionerne for mange mennesker bliver uoverskuelig høj.

– Det er lande, som i mange, mange år har oplevet stigende ulighed, dårligere velfærd og forringelser af løn og arbejdsvilkår. Lande, hvor fagbevægelsen står svagt, modsat her i Danmark, hvor vi er en af samfundets grundpiller, siger Mads Bilstrup.

OK21: Svære forhandlinger i udsigt

Når forhandlingerne om OK21 snart går rigtig i gang, er det vigtigt at huske, at gode løn- og ansættelsesvilkår ikke kun er afgørende for den enkelte, men også fundamentet for vores tillid til myndigheder og institutioner, mener Mads Bilstrup.

– Forhandlingerne bliver spændende, men også svære. Corona-krisen fortsætter med store konsekvenser – først og fremmest selvfølgelig for dem, der bliver syge – men også for Danmarks økonomi, virksomhederne og de mange privatansatte, som har mistet eller vil miste deres job. Ingen ved, hvornår vi igen vender tilbage til en mere normal hverdag, så økonomien kommer på fode igen, understreger han.

Arbejdsgiverne siger med deres krav, at lønmodtagerne skal udvise samfundssind og være tilbageholdende med lønkrav.

– Vi vil selvfølgelig minde arbejdsgiverne om, at socialrådgiverne i høj grad udviser samfundssind og har gjort det under hele corona-krisen: Vi socialrådgivere har med kreative løsninger og en kæmpe arbejdsindsats sikret, at samfundets udsatte børn og voksne fortsat har fået hjælp og støtte. Sammen med andre offentligt ansatte har vi bidraget til, at samfundet fungerer trods nedlukning og smittefare, siger Mads Bilstrup.

Vi skal derfor bruge fællesskabets styrke til at stå fast på, at vi fortjener en ordentlig løn. At vi fortjener en god økonomi, når vi forlader arbejdsmarkedet. Og at vi fortjener gode arbejdsvilkår, så vi ikke slides ned af stress, mener han.

Reallønnen skal sikres

Som landets mest stressede faggruppe bliver vi nødt til at få nogle bestemmelser ind i den næste overenskomst, som kan være med til at beskytte os i vores arbejdsliv, så vi undgår psykisk nedslidning, fremhæver Mads Bilstrup. Det er særligt udsigten til, at en nyuddannet socialrådgiver på 25 år skal være på arbejdsmarkedet, til han eller hun bliver 75 år, der nødvendiggør nogle helt konkrete rettigheder, som gør, at man kan holde til at være socialrådgiver i 50 år.

KØREPLAN FOR OK21

- Før juleferien udvekslede Forhandlingsfællesskabet, på vegne af alle organisationer på det offentlige område, krav med arbejdsgiverne i kommunerne, regionerne og staten. Både de generelle krav og DS' specielle krav.
- I januar forhandler Forhandlingsfællesskabet med arbejdsgiverne om de generelle krav, og DS forhandler med arbejdsgiverne om socialrådgivernes specielle krav.
- I februar bliver der – ifølge planen – indgået et generelt forlig for alle offentligt ansatte, og herefter indgår DS og arbejdsgiverne et forlig om socialrådgivernes specielle krav.
- I marts og april bliver overenskomsten sendt til urafstemning blandt DS' medlemmer.

Følg med i overenskomstforhandlingerne på socialraadgiverne.dk/OK21, i DS' nyhedsbrev og på de sociale medier.

– Det kan være ret til supervision og ret til løbende videre-/efteruddannelse, det kan være intro- og mentorordninger til nye i faget og det kan være bedre seniorrettigheder, så man får mulighed for langsomt at geare ned til en pensionisttilværelse, hvor man faktisk kan nyde sit otium, siger Mads Bilstrup.

Et andet kardinalpunkt for ham er, at værdien af socialrådgivernes løn ikke må blive forringet. Lønnen skal som minimum følge med prisudviklingen.

– Vi skal sikre reallønnen. Det er vores absolutte topprioritet. Med den indsats, som socialrådgiverne og andre offentligt ansatte har ydet under corona-krisen, så skal vores løn kunne følge med prisudviklingen. Det er minimum. Og så vil vi selvfølgelig også arbejde for forbedringer af lønnen, siger Mads Bilstrup.

Han minder om, at det er kampen for bedre løn og arbejdsvilkår gennem overenskomster, som historisk set har skaffet lønmodtagerne de mest markante fremskridt.

– Og sådan vil det fortsat være. Vi skal sammen vise, hvad et stærkt fællesskab kan. Jeg lover, at jeg vil kæmpe med alt for at få den bedst mulige løsning for socialrådgiverne i Danmark, siger han. ♦

Film

Tæt på en virkelighed i alarmberedskab

De pårørende – når ens barn rammes af psykisk sygdom

Instruktør Vibe Mogensén
Producent Bullitt Film
Varighed: 52 minutter

Psykisk sygdom er Danmarks nye folkesygdom. 15 procent af alle danske børn og unge får stillet en psykiatrisk diagnose, før de fylder 18 år. Og når de rammes, så rammes også deres nærmeste.

Filmen 'De pårørende' følger fem forældre, der har valgt at stå frem med deres historier, fordi de har et stort ønske om at skabe fokus på, hvad det vil sige at være pårørende til psykisk syge. Gennem ti intensive gruppesessioner hos psykoterapeut Lene E. Karlsson, Bedre Psykiatri, følger vi fem forældre til psykisk syge børn, som deler deres livsvilkår for at lære at tackle dem bedre.

Børnenes diagnoser er forskellige, men den belastning, som deres forældre lever med, er den samme: De er bundet til børnene i kærlighed, og sygdommen er langvarig, ofte kronisk. Det er en virkelighed, som udleveres i alarmberedskab, og det koster.

Podcast

Baby på bestilling
af Matilde Kimer
Varighed: Tre afsnit à 27 minutter
Lyt med på dr.dk/radio

Podcast

Et liv i nøjsomhed
DR's nyhedspodcast
Genstart
Varighed: Ca. 21 min.
Lyt med på dr.dk/radio

Podcast

Terrorbrødre på biblioteket
af Line Geertsen,
DR's nyhedspodcast,
Genstart
Varighed: Ca. 23 min.
Lyt med på dr.dk/radio

Podcast

De stjålne børn
af Line Vaaben,
DR's nyhedspodcast
Genstart
Varighed: Ca. 27 min.
Lyt med på dr.dk/radio

Rugemor i Kiev

I en plastikkuvøse i Kiev ligger Louise og Christians nyfødte datter – født af en rugemor. Coronapandemien har lukket de europæiske grænser, men hjemme i Danmark pakker hendes kommende forældre nu bilen, og sætter kursen mod Ukraine, i håbet om at kunne få deres datter i armene. Sådan begynder den første af i alt tre serier med titlerne 'Kapløbet mod Corona', 'Babyfabrikken' og 'For Barnets Bedste'.

Tvangsflytning

Boligområdet "Nøjsomhed" ligger i Helsingør. I samfundets øjne er det en ghetto, og derfor skal det opløses og beboerne tvangsflyttes. Men i Riad Salomouns øjne er ghettoen hjem. Det er her, han voksede op med sin familie og søskende, og derfor har han besluttet at protestere. Han er gået sammen med syv andre familier og har anlagt den allerførste retssag af sin slags om tvangsflytninger. Vi føler deres kamp.

Terrordom i rygsækken

To dansk-somaliske brødre kører rundt til biblioteker i hele Danmark. På overvågningsvideoer kan man se dem installere små dimser på de offentlige computere. Det gør dem i stand til at overtage brugernes liv og læse dem for et tocifret millionbeløb. Året er 2017, og politiet opdager kun det voldsomme bedrageri ved et tilfælde. Begge brødre har en terrordom i rygsækken. Hvorfor har PET ikke reageret?

Grønlandske adoptioner

Din mor solgte dig for en pakke cigaretter. Den besked fik Margrete Johansen fra sine danske adoptivforældre, men det passede ikke. Og der var flere løgne og hemmeligheder. Hendes historie er ikke enestående, for mindst 257 grønlandske børn blev bortadopteret i perioden 1964-1979. Et "tagselvord" for danskere, kaldte daværende socialchef adoptionerne, som ofte var på tvivlsomt juridisk grundlag.

A portrait of Britt Bjerger, a woman with short blonde hair and glasses, looking slightly to the right. The background is a blurred outdoor scene.

”Vi fortæller børnene, at gaven indeholder det vigtigste i deres liv.”

Britt Bjerger socialrådgiver, Center for pårørende, Team Børn og Unge, Psykiatrien, Aalborg Universitets-hospital. Efteruddannet i familierapi og har en diplomuddannelse i børn, unge og familier.

Fortalt til Susan Paulsen
Foto: Hans Ravn

DA VI BLEV SPURGT, om DR måtte lave en dokumentar med vores arbejde om samtalegrupper med børn og unge med psykisk syge forældre, var vi meget i tvivl. For hvad var vi med til at udstille? Ville hr. og fru Danmark blive bekræftet i fordomme om, at der er lighedstegn mellem at være psykisk syg og dårlige forældre? Og hvordan ville jeg selv tage mig ud rent fagligt?

Børnene deltager i et samtaleforløb og får sat ord på, hvordan fars eller mors sygdom forstyrrer og griber ind i deres hverdag. Heldigvis har vi kun fået positive tilbagemeldinger, efter at de fire afsnit af ”Når mor eller far er psykisk syg” har været sendt. Jeg kan mærke, at jeg er stolt af mit arbejde, og det kan jeg også se i dokumentaren i fjernsynet: At jeg bliver rørt over at høre de unge, når de siger farvel og fortæller, hvad de har fået med sig.

Når de slutter et forløb hos os, får de en gave. Et skrin i træ. Vi fortæller børnene, at gaven indeholder det vigtigste i deres liv. Når de åbner låget og kigger ned i skrinet, får de øje på sig selv i et spejl. Vi vil gerne minde dem om, at de skal huske sig selv. At det er i orden som ung at sætte sig selv i første række frem for at bekymre sig om sin mor eller far. At de tager til fodboldtræning eller hopper på trampolinen, eller tager med venner hjem. Det er heller ikke forældrenes ønske, at de bliver hjemme og passer på dem, men det sker nogle gange i de her familier, især hvis de ikke får talt om det.

Det er vores lokale glarmester, som skærer spejlene og limer dem i bunden af skrinene. Det er lidt besværligt, men det er det hele værd. ♦

Samtalegrupperne er et tilbud i Psykiatrien i Region Nordjylland til alle borgere i regionen.

KONTAKT

Telefonerne er åbne man-fre kl. 9-14,

SEKRETARIATET

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B, 1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION NORD

(dækker Region Nordjylland
og Region Midtjylland)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord**
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro

Fredericiagade 27-29,
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg

Hadsundvej 184 B
Postboks 764, 9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

REGION SYD

(dækker Region Syddanmark)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd**
Vesterballevej 3A, Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense

Lumbyvej 11, opgang C, 2.th.
Postboks 249, 5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION ØST

(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst**
Kornerups Vænge 12, 2,
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

(Jobformidling)
FTF-A (hovedkontor)
Snorregade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONS KASSEN

PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialraadgiverne.dk
Se under "Om DS" eller under
"Medlemsgrupper".

KALENDER

Tilmeld dig og læs mere om arrangementerne - og se flere - på www.socialraadgiverne.dk/kalender. Til og med februar, og måske længere, bliver medlemsmøder holdt online via Zoom/Microsoft Teams eller som webinarer, hvor de tilmeldte får sendt et link.

JANUAR

21. januar, online

Sektionen for Selvstændige Socialrådgivere holder temadag om fremtidens sektion samt generalforsamling.

22. januar, online

Webinar for TR om de kommunale og regionale kompetencefonde.

22. januar, online

TR-sparringsmøde om introduktion af nyuddannede socialrådgivere.

29. januar, online

10. februar, online
Webinar for TR og AMiR: DS skifter fra Zoom til Microsoft Teams. Bliv klædt på til at deltage i og selv facilitere gode webinarer og onlinemøder på Teams.

FEBRUAR

2. februar, København

Seniorer spiser frokost på Restaurant Karla kl. 12.

22.-24. februar, Vejle

TR-grunduddannelse hold 2102.

MARTS

2. marts, København

Seniorer spiser frokost på Restaurant Karla kl. 12.

9.-10. marts, Vejle

AMiR-uddannelse: Styrk din handlekraft som arbejdsmiljørepræsentant.

24.-26. marts, Vejle

TR-grunduddannelse hold 2103.

APRIL

7.-9. april, Vejle

TR-uddannelse: TR i Staten 1.

15.-16. april, Vejle

FTR-seminar 2021.

DS HAR BRUG FOR DINE OPLYSNINGER

Dansk Socialrådgiverforening (DS)
har brug for dine oplysninger, så vi
kan kontakte dig.

DS får ikke automatisk oplysninger om din e-mail, dit telefonnummer, hvor du arbejder, om du er ledig eller andet. Vi kan kun få dem fra dig, så det er vigtigt, at du løbende ajourfører dine oplysninger i vores selvbetjening - Dit DS - på medlem.socialraadgiverne.dk.

Hvis du har brug for hjælp
til Selvbetjeningssystemet,
kan du sende en mail til
medlem@socialraadgiverne.dk
eller kontakte medlemssystemet
mellem kl. 9-12 på
33 38 61 76

Få kontantrabat, når du handler i julen

– se mere på **pluskort.dk**

PlusMode.

Klæd hele familien på til julens hyggelige arrangementer med tøj, sko og accessoires fra Stylepit.

12%

PlusElektronik.

Skal der elektronik under juletræet, så besøg din lokale Expert butik, som forhandler alle de kendte mærkevarer.

3-20%

PlusHerretøj.

Shop julegaverne til manden hos tøjeksperten.dk og i udvalgte butikker med PlusKort rabat.

4%

PlusBrændstof.

Besøg dem du holder af i julen, og spar 20 øre pr. liter brændstof, når du betaler med et Shell Card med PlusKort rabat.

20 øre/l

PlusFritid.

Med et kæmpe udvalg af beklædning og udstyr til friluftslivet har Friluftsland julegaverne til den aktive familie.

9%

PlusTøj.

Opgrader garderoben, og bliv klar til jul med tøj fra kendte mærker som JUNK de LUXE, Lindbergh og Bison.

4%

Dansk Socialrådgiverforening

PlusKort.

Der tages forbehold for trykfejl og ændrede rabataftaler. Læs vilkår og betingelser for rabataftalerne på pluskort.dk